

poročila

■ leto 2010

■ številka 3

■ slovenske frančiškanske province
svetega Križa

poročila:

slovenske frančiškanske province
svetega Križa

Kazalo

■ Iz generalne kurije

- 3 Poživimo svojo vero v duhovnike
- 5 Luč za naš čas - pismo generalnega ministra o kanonizaciji Kamile Baptiste Varano OSC

■ Iz provincialata

- 9 Beseda provincialnega ministra
- 10 Seja Južnoslovanske konference provincialnih ministrov ofm
- 12 Formacija za poslanstvo v redu manjših bratov - srečanje z Juznoslovansko konferenco

■ Iz tajništva

- 15 Zapisnik 2. redne seje provincialnega definatorija

■ Iz življenja province

- 17 Obnovitev začasnih zaobljub
- 17 Preobleka Janeza, Boštjana in Dominika
- 18 Vič
- 18 FMP - Frančiškanska mladinska pasterala
- 18 OFM 10 - Srečanje za svežo moč!
- 19 20 X Frančiškov tabor;
- 19 Novice s Svete Gore
- 20 Nova Gorica - Kapela: Bili smo poleg
- 21 ... in kaj je novega pri Novi Štiti
- 21 Počitnice v Novem Mestu
- 21 Romanje v Milano in Torino
- 23 V šestem mesecu je Bog poslal angela Gabriela v Galilejsko mesto Nazaret ... Lk 1, 26

■ Raznoterosti

- 26 Br. Marko Semren - banjaluški pomožni škof
- 27 Angelov nagovor Marije
- 29 Plitva globalizacija

■ Miri živim, pokoj mrtvim!

- 30 + br. Ignacij (Jožef) Kukanja

■ Iz časopisnih listov

- 32

■ Naslovník province

- 37

Kolofon

Poročila leto 2010 (LXIV) številka 3
Izdal: Frančiškanski provincialat
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana.
Ureja: br. Janez Papa
Odgovarja: br. Stane Zore
Redna sodelavca: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar, p. Tadej Inglič
Oblikovna zasnova: Mihaela Svetek
Grafična priprava: br. Dragan Vampola
Tisk: Repovž d.o.o., Grosuplje

poročila

■ leto 2010
■ številka 3

slovenske frančiškanske province
svetega Križa

Pismo generalnega ministra in definatorija za praznik sv. Frančiška

Poživimo svojo vero v duhovnike

*Dragi bratje,
Gospod naj vam da mir!*

Kakor je sedaj že v navadi, vam ob tej priliki pišemo, da bi vas pozdravili in vam zaželeli vesel praznik sv. očeta Frančiška. Naj bo to priložnost za okrepitev naše karizme v hoji za Kristusom po načinu življenja, ki nam ga je zapustil Frančišek.

Ko premišljujemo o *Letu duhovnikov*, ki se je nedavno zaključilo, pa tudi na prošnjo različnih bratov, želimo letos z vami podeliti nekatere namige za razmišljanje o službenem duhovništvu v luči *Spisov* svetega Frančiška, tako da bomo razmišljanje začeli pri identiteti bratov, ki so poklicani v duhovništvo, kakor je od nas zahteval Generalni kapitelj 2009 v 2. naročilu. Potem bomo imeli priložnost za razmišljanje o identiteti bratov laikov.

Z Asiškim Ubožcem in v soglasju s Cerkvijo želimo v veri poglobiti duhovniško službo „ki ni zgolj preprosto neko 'delo', ampak je zakrament“ (Benedikt XVI, *Homilija*, 11. junij 2010). Prav zato gre za veliko in lepo resničnost, ki je zaupana ljudem, ki so izbrani izmed ljudi in za ljudi (*Heb* 5,1) in ki predvsem kaže „Božjo drznost, ki ljudem zaupa samega sebe; ki ima kljub temu, da pozna naše slabosti, ljudi za sposobne, da delujejo in so navzoči namesto njega. Ta Božja drznost je v resnici velika stvar in se skriva v besedi „duhovništvo“ (Benedikt XVI., *navedeno mesto*).

„Gospod mi je dal ... tolikšno vero v duhovnike“ (FOP 6)

Pred osmimi stoletji je Frančišek v *Oporoki* izrecno izpovedal svojo prepričano vero v duhovnike, tudi v „revne duhovnike“. Poklicani smo, da danes to vero živimo mi, ko odkrivamo pomen službenega duhovništva za naše življenje in poslanstvo.

Za Frančiška je duhovništvo najprej treba gledati v odnosu do „Kristusovega telesa in njegove krvi...“ in do „svetih besed ... našega Gospoda Jezusa Kristusa. To

kleriki izrekajo, oznanjajo in delijo“ (2 FPKr 33-34). Konkretno to pomeni, da po apostolski službi, ki so je deležni duhovniki, prejemamo oznanilo evangelija in zakramente odrešenja, to je krst, evharistijo in odpustanje grehov, ki iz nas naredijo resnične Božje otroke in nas postavijo za ude Kristusovega Telesa. Bolje torej razumemo, zakaj se Frančišek hoče vedno „zateči k njim [duhovnikom] ... In nočem v njih videti greha, ker prepoznam Božjega Sina v njih in oni so moji gospodarji“ (FOP 6-9).

V sedanjem položaju Cerkve je temeljnega pomena doseči korenine te resničnosti, o kateri govori Frančišek. Razsvetluje nas, da bi vedeli, kako naj se obnašamo v svojem konkretnem življenju vernikov, v odnosu do duhovnikov in če smo duhovniki v zvezi z našo službo. „Ponovno razumeti veličino in lepoto duhovniške službe (Benedikt XVI., *n.d.*), pomeni, istčasno z realizmom in ponižnostjo sprejeti, da sta ta veličina in lepota v „lončenih posodah“ (2 Kor 4,7), ne da bi se pohujševali, ali še huje, da bi se ločili od Cerkve, ki nam po službi duhovnikov omogoča, da imamo poln dostop do Jezusa in njegovega odrešenja.

„Zavedajte se svojega dostojanstva, bratje duhovniki“ (FPre 23)

Frančišek je o duhovnikih in o drži, ki jo je treba imeti do njih, govoril ob različnih priložnostih. Bratstvo, ki se je postopoma oblikovalo okoli njega, je obsegalo *tako klerike kot laike*, kot dokazujejo nekateri njegovi Spisi: „Moji blagoslovljeni bratje, kleriki in laiki, naj se spovedujejo svojih grehov našim redovnim duhovnikom“ (FNPVod 20,1; prim. FPNVod 7,2). Proti koncu svojega življenja, ko so bratje duhovniki postali že številčnejši, je za „brate, ki so in bodo in želijo biti duhovniki Najvišjega,“ (FPre 14) rezerviral precejšen del svojega *Pisma redu*, ki je naslovljeno „vsem ministrom in kustosom, vsem duhovnikom tega bratstva,“ ki so označeni kot „v Kristusu ponižni“ (FPre 3). Zdi se, da je to spomin, želja in opomin!

Osrednji del sporočila, ki je posvečeno duhovnikom, se nanaša na obhajanje evharistije. Frančišek

spominja duhovnike, da se morajo temu zakramentu bližati „čisti“, pa tudi naj delajo to „polni spoštovanja do resnične daritve presvetega telesa in krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa, s svetim in čistim namenom, nikakor ne zaradi kakršnegakoli svetnega razloga, pa tudi ne iz strahu pred kakim človekom ali iz ljubezni do njega. Vse hotenje, kolikor ga podpira milost, naj se marveč usmerja k Bogu, in se trudi s tem ugajati edinole Najvišjemu Gospodu“ (FPre 14-15). To ponavljajoče se kopičenje stvari, ki jih je treba narediti in se jim izogibati, kaže na določeno zaskrbljenost, ker obstaja možnost, da stvari potekajo drugače. Zdi se, da ta skrb ne velja samo za preteklost. Resna opozorila in grožnje, ki sledijo, vzeta iz *Pisma Hebrejcem*, dokazujejo resnost, s katero se Frančišek postavlja pred zakrament evharistije in Božje Besede.

Vse pa se steka v poudarek edinstvene veličine – dostojanstva – duhovništva. S paradoksnim realizmom Frančišek govori o bratu duhovniku kot o tistem, ki „njega, ki ne bo več umrl, ampak bo večno živel in je poveličan ter ga želijo videti angeli, drži v rokah, ga prejema s srcem in usti in ga daje drugim, da ga prejemajo“ (FPre 22). Duhovnika si celo drzne primerjati z Marijo, ki je nosila Kristusa v svojem naročju, Janezu Krstniku, ki je vztrepetal pred dotikom Jezusove glave, grobu, v katerem je ležalo njegovo telo (FPre 21). To je globok pomen službe, ki jo je Bog podelil duhovnikom in zaradi katere smo jim dolžni ljubezen, spoštovanje in čast.

Nadaljevanje besedila nas vodi k še večji globini: k razodetju Božje ponižnosti po evharistiji. Zelo stvaren opis – meso in kri, roka, ki se dotika in deli, usta, ki jedo – se odpre zadnji in čudoviti skrivnosti: Bogu, ki se poniža v evharistiji, kakor se je zgodilo že v trenutku učlovečenja, ko zapusti slavno Očetovo naročje, da sprejme krhkost naše človeškosti (prim. 1 FOpom 17-18; „FPKr 4). Že to, da je postal človek, je kazalo Božje ponižanje, njegovo kenosis; v evharistiji pa gre ta resničnost še dlje: ne sprejme niti človeškega telesa, ampak postane navzoč pod podobo kruha, preproste vsakdanje stvari. „Poglejte, bratje, ponižnost Boga,“ vzklika Frančišek, „in izlijte pred njim svoja srca; ponižajte se tudi vi, da vas bo povišal. Nič torej od svojega ne pridržite sebi, da vas popolnoma sprejme On, ki se vam vsega daje“ (FPre 28-29). Božjo ponižnost, ki se kaže v evharistiji, Frančišek predstavlja kot osnovo in temelj evangelijske poklicanosti, h kateri smo pozvani.

Naša vera v duhovnike in naše izkušnje

Pogled, ki ga ima Frančišek na duhovniško službo, se lahko zdi teoretičen, idealističen: v resnici pa je navdihujoč za zadržanje, ki ga moramo imeti tudi mi danes.

Dobro se zavedamo, da spoštovanje do duhovnikov trenutno ni ravno visoko! Nekatere okoliščine, ki jih vsi dobro poznamo, to jasno kažejo: poleg zmanjšanja duhovniških poklicev v mnogih državah, so splošno pomanjkanje vere, ki ga doživljamo v svetu in v Cerkvi, obtožbe zlorab mladostnikov s strani nekaterih duhovnikov, sam način življenja, ki duhovnika pogosto vodi, da živi „ločen“ od svojih vernikov, vzrok, da sta spoštovanje duhovniške službe in zaupanje v duhovnike čedalje manjša.

Kljub temu smo povabljeni, da obnovimo svojo vero v to, kar utemeljuje duhovniško službo, in potrdimo njeno potrebnost za Cerkev, pa čeprav v zavesti, da tako duhovniki kakor tudi sama Cerkev nikoli niso popolna bitja. Da bi nam uspelo vse to živeti, ni nič boljšega, kakor pogosto premišljevali zelo osebno Frančiškovo besedilo: „Gospod mi je dal in mi daje tolikšno vero v duhovnike ... in to zaradi njihovega posvečenja, da se hočem zateči k njim, če bi me preganjali. In če bi imel tolikšno modrost, kakor jo je imel Salomon, pa bi našel revne duhovnike tega sveta, nočem proti njihovi volji pridigati po župnijah, kjer bivajo. Njim in vsem hočem vedno izkazovati spoštovanje, ljubezen in čast kakor svojim gospodarjem. In nočem v njih videti greha, ker prepoznam Božjega Sina v njih in oni so moji gospodarji. To delam zato, ker na tem svetu od najvišjega Božjega sina ne vidim telesno ničesar razen njegovega najsvetejšega telesa in njegove najsvetejše krvi; to namreč oni prejemajo in samo oni delijo drugim“ (FOp 6-10).

„Red manjših bratov sestavljajo bratje kleriki in laiki“ (GK 3,1). Naša frančiškanska poklicanost torej ni nujno vezana na duhovništvo. Velja, kar je zapisal apostol: „Vsak naj ostane v tistem stanu, v katerem je bil poklican“ (1 Kor 7,20); predvsem pa kar je Jezus dejal apostolom: „Niste vi mene izvolili, ampak sem jaz vas izvolil“ (Jn 15,16). Ne duhovniški in ne laiški poklic nista naša izbira, ampak je poseben Gospodov klic. Na nas je samo, da velikodušno odgovorimo. V vsakem poklicu prepoznamo Gospodov dar Cerkvi in človeštvu. Enaki po zaobljubi (prim. GK 3,1) smo vsi poklicani, da živimo kot bratje in po zahtevah skupne poklicanosti in poslanstva: „v različnosti služb so vsi kristjani poklicani odgovoriti na Gospodovo besedo, ki pošilja oznanjat veselo oznanilo Kraljestva“ (NdE 25). Kdor pa je bil poleg tega poklican, da vrši duhovniško službo, se mora vedno spominjati, da te službe ne more jemati kot človeško promocijo ali osebno čast, ki bi nas v naših bratstvih postavljala nad brate laike ali v Cerkvi nad vernike. V globokem občestvu z vsemi, zlasti z zadnjimi in v duhu *cerkvenega spreobrnjenja*, odprti med seboj podeljenemu poslanstvu (prim. NdE 25) moramo duhovništvo živeti v skladu s tem, kar zahteva naša identiteta manjših bratov, kakor jo razkrivajo naše *Generalne konstitucije* in *Prednostne naloge*. Na ta način bo duhovništvo v redu veliko bogastvo za graditev Kraljestva med nami.

Dragi bratje, to je nekaj namigov, ki naj bi nas spodbudili k širšemu razmišljanju o identiteti bratov, ki so poklicani v duhovniško službo. Zato vas vabimo, da takšno razmišljanje nadaljujete v svojih bratstvih, provincah in kustodijah. Posebej vas vabimo, da za izhodišče razmišljate o *Božji ponižnosti*, kakor je napisal Frančišek, ali o *Božji drznosti*, kakor je dejal Benedikt XVI.

Ne moremo bolje zaključiti, kakor da navedemo Frančiškove besede: „Vse klerike in vse redovnike imejmo za gospodarje v tem, kar se nanaša na zveličanje duše in se ne oddaljuje od našega reda; in spoštujmo v Gospodu njihovo duhovništvo, njihovo delovanje in službo“ (FNPVod 19,3).

Naj na vse vas, ljubljene bratje, kleriki in laiki, pride Gospodov blagoslov.

Vaši bratje v definitoriju

*Rim, 15. julija 2010
praznik sv. Bonaventura*

*br. José Rodríguez Carballo ofm (gen. min.)
br. Michael Anthony Perry, ofm (gen. vik.)
br. Vincenzo Brocanelli, ofm (gen. def.)
br. Vicente-Emilio Felipe Tapia, ofm (gen. def.)
br. Nestor Inácio Schwerz, ofm (gen. def.)
br. Francis William Walter, ofm (gen. def.)
br. Roger Marchal, ofm (gen. def.)
br. Ernest Karol Siekierka, ofm (gen. def.)
br. Paskalis Bruno Syukur, ofm (gen. def.)
br. Julio César Bunader, ofm (gen. def.)
br. Vincent Mduduzi Zungu, ofm (gen. def.)
br. Aidan McGrath, ofm (gen. taj.)*

Br. José Rodríguez Carballo, ofm

Luč za naš čas

**Pismo generalnega ministra
ob kanonizaciji
KAMILE BAPTISTE VARANO OSC
Rim 2010**

*Dragi bratje in sestre,
Gospod naj vam da mir!*

19. februarja 2010 je Benedikt XVI. na javnem konzistoriju na seznam svetnikov vpisal našo sestro, klariso Kamilo Baptisto Varano. Kanonizacija bo pri Svetem Petru 17. oktobra 2010.

Z resničnim veseljem vam iz samostana, v katerem je Varano živela in kjer počiva njeno telo, kjer smo z brati iz definitorija, da bi nekaj dni hodili v njeno šolo, želim sporočiti tole „veselo vest“, ki bo osrečila vse klarise: klariška karizma je sposobna v vsakem času dajati sadove svetosti! In to se dogaja leta 2010, v letu, ki je na poti priprave na praznovanje 800-letnice začetkov življenja svete Klare pri Svetem Damijanu posvečeno kontemplaciji. „Veselo vest“, ki bo dala ponos klarisam v Camerinu, ki so zveste varuhinje telesa nove svetnice in njenega spomina.

Vendar je to dogodek, ki zadeva tudi nas, manjše brate. Kanonizacija blažene Kamile Baptiste Varano je dokaz, da „sadika“ očeta sv. Frančiška še naprej razveseljuje njegovo srce z novimi močnimi poganjki. Poleg tega so vsak del duhovne poti blažene spremljali manjši bratje Dominik iz Leonesse, Pacifik iz Urbina in Peter iz Mogliana – odlični liki „frančiškanske observance“, glasniki tiste prenovitvene gorečnosti, ki je zaznamovala frančiškanski red in je na koncu okužila tudi Kamilo Baptisto v njenem delovanju za duhovno prenovalo, ko je v samostane, ki jih je ustanovila, spet vpeljala Vodilo svete Klare.

Končno nas kanonizacija Kamile Baptiste Varano ob sklepu praznovanj 800.letnice ustanovitve reda manjših bratov spominja, da svetost predstavlja temeljno pot, da svoji poklicnosti in poslanstvu damo sporočilnost.

Ni naključje, da sedaj podoba njenega življenja, njene človeške in duhovne izkušnje izostrimo tudi zato, ker o tem obstaja obilna literatura. To moje pismo-sporočilo hoče samo spodbuditi večje poznanje o tej izredni mistikini, predvsem preko branja njenih spisov, vsaj najbolj pomembnih, kot je Duhovno življenje (avtobiografija) in Jezusove duhovne bolečine v trpljenju.

Kratek življenjepisa

Kamila Varano se je rodila v Camerinu leta 1458 Juliju Cezarju Varano. Bila je nezakonska toda ljubljena hči očeta in žene Giovanne Malatesta, ki ji je bila več kot mati. Posebno iz njenih mnogi spisov sklepamo, da je Kamila dobila trdno humanistično izobrazbo, ki so jo podpirali izredna inteligenca, trden in žilav značaj ter želja po živeti in zabavati se. Potem ko se je več let upirala Gospodovemu klicu, je Kamila 4. novembra 1481 vstopila v samostan ubogih gospa svete Klare v Urbinu in sprejela ime Baptista. 14. januarja 1484 je ustanovila nov samostan v Camerinu, kjer je uvedla Vodilo svete Klare. Leta 1502, se je s. Baptista, da bi se izognila obleganju njenega mesta s strani Cesarja Borgie, zatekla v Atri, potem pa se je v začetku leta 1504 vrnila v Camerino. Potem ko je ustanovila samostana klaris v Femu (1505-1506) in v S. Severino Marche (1521-1522), je umrla v Camerinu, 31. maja 1524. Papež Gregor XVI. je 7. aprila 1843 priznal javno češčenje, ki se ji pripisuje od starodavnosti, ter jo razglasil za blaženo. 8. aprila 1821 je Leon XIII. potrdil akte procesa zaradi kanonizacije, 4. februarja 1893 pa njene spise. 17. oktobra jo bo Benedikt XVI. razglasil za svetnico.

Srce v napetosti

Kamila Baptista Varano je radikalno živela evangelijski ideal sv. Frančiška in sv. Klare, vendar jo je močno zaznamovala tudi nova kulturna in duhovna občutljivost, ki se je porajala z renesanso, tragični dogodki njene družine in njenega mesta, zapletena zasnova življenja reda manjših bratov in ubogih sester sv. Klare. Vsi ti dogodki so oblikovali njenega duha, ki je, poslušen delovanju Božje milosti, dal življenje evangelijskemu izkustvu, ki je globoko vtisnjeno v čas, v katerem je živela Kamila Baptista. Skrivnost te „spremenitve“? Njeno življenje in njeno pot spreobrnjenja močno določa srečanje s Križanim. Kako ne bi pomislili na srečanje sv. Frančiška s Križanim pri Svetem Damijanu? Kako ne bi sprejeli povabila sv. Klare, naj zremo „najlepšega med človeškimi sinovi“, obešenega na križ? Vendar nas tudi sama Kamila Baptista vodi s svojimi spisi: „spomin Kristusovega trpljenja je kot skrinja nebeških zakladov, kot vrata, ki nam omogočijo, da vstopimo in uživamo slavnega Jezusa, in popoln učitelj vseh duhovnih umetnosti, neizčrpen studenec žive vode, globok vodnjak Božjih skrivnosti... Kdor hoče biti svoboden vsake nečistosti in imeti znamenje prihodnje slave in blaženosti..., naj išče sladek spomin Kristusovega trpljenja, kakor apostol Pavel, ki je stalno nosil znamenje trpljenja na svojem telesu.“ Vse se je začelo v daljnem 1466 (ali 1468), ko je br. Dominik iz Leonese v pridigi na veliki petek spodbujal vernike, naj se spominjajo Kristusove-

ga trpljenja. Med mnogimi, ki so ga poslušali, ga je neko dekletce, staro 8 ali 10 let, Kamila Varano, vzelo tako zares, da se je vsa oklenila ubogega in križanega Kristusa in pustila, da ji je ta navzočnost spremenila življenje, bolečine, veselje, želje in globoka protislovja njenega časa in njenega reda. Svetost Kamile Baptista nas vključuje kot uboge sestre sv. Klare, kot manjše brate in kot žene in može našega časa, ker napravlja vidno napetost človeškega srca, njegovo težko pot spreobrnjenja in istočasno rodovitnost priličenja Kristusovemu križu: v svetosti te enkratne žene luč vstajenja, polnosti človeka v Kristusu, sije skozi stoletja.

Aktualnost Kamile Baptiste Varano

Kamila Baptista se razodeva predvsem kot žena, ki je sposobna sprejeti bivanjski izziv, ko uteleša „strast do življenja“, ki jo živi kot nenehno iskanje resnice in svobode. Ni bila pasivna, ni samo prenašala družinskih ali političnih pogojenosti, ki bi lahko vklenile njeno življenje. Znala je biti izvirna protagonistka svojega življenja, ko je svojo človeškost gradila v dinamiki svobode, ki se izteguje k iskrenemu iskanju vrednot.

V času, za katerega je značilen moralni relativizem in intelektualna površnost, v katerem so družbeni in posredniški vzorci tako posesivni in prevladujoči, potrebujemo zgled svobodnega in ponosnega duha, ki zna pogumno živeti svojo izvirnost. Kamila Baptista se našim očem predstavlja kot izredno aktualen lik.

Živela je v času, ki je bil samo navidezno drugačen od našega. Sestavljali so ga boji in vojne, drame in sovraštvo, pa tudi veliki humani, umetniški in duhovni poleti.

Po kanonizaciji blažene Kamile Baptiste Cerkev izpolnjuje preroško dejanje, preko katerega celotnemu človeštvu, vsem krščenim in frančiškanski družini kaže lik resnično evangelijske žene, zgovorno znamenje uresničenega spreobrnjenja, doslednega odgovora na evangelij in poklicanost, h kateri je poklican vsak človek.

Luč za človeštvo

Kaj je bilo življenje Kamile Baptiste, če ne nenehen, ganjen in zavzet molk, ki posluša Besedo križa, ki razodeva polnost življenja in ljubezni? Kaj je bilo njeno izkustvo, če ne stalno potapljanje v velikonočno skrivnost, da bi v njej brala ter spet našla lastno trpljenje in odkrila, da je to trpljenje naseljeno, odrešeno in spremenjeno?

Želela je, da bi bilo njeno življenje nenehen veliki petek. Smisel te želje je v sporočilu, ki ga Kamila Baptista izroča vsemu človeštvu: v človeškem trpljenju je skrita luč in navzočnost Vstalega, ki spreminja vsako trpljenje in napolni vsako samoto.

Ko Kamila Baptista zre Kristusovo trpljenje, zre trpljenje človeka vsakega časa in vsakega kraja, vsakemu odkrije in pokaže smisel, luč in moč, za katero človeštvo nenehno prosi.

V našem času, ki ga zaznamuje globoka ekonomska kriza, iz katere se je pojavila sporočilna etična nujnost v delovanju in mišljenju, Kamila Baptista kaže pot, po kateri moramo hoditi: v zgodovino moramo vnesti evangelijske vrednote daru in zastojnosti. Pravi kontemplativci se namreč ne izogiba odgovornosti, da se potopi v zgodovino, pač pa ve, da je poslan, da preko vračanja darov milosti, ki jih je prejel, ponavzočuje Božje obličje, ki ga zre.

Človeštvu, ki je izgubljeno zaradi izrednih razmer v vzgoji, na katere opozarjajo mladostniške stiske in skrajna revščina opornih točk, Kamila Baptista kaže nujno potrebo po verodostojnih vzgojiteljih, učiteljih in pričevalcih. Njeni spisi ponujajo različne like očetov v veri, zlasti bratov, ki so spremljali in vodili njeno pot, istočasno pa nam razkrivajo njeno izredno pedagoško sposobnost. Kamila Baptista kot duhovna mati in kot modra vodnica zna postati zgled življenja in kanal milosti, kakor sama pripoveduje: „Prej kot 'kanal' je treba biti 'skleda'. Skoraj dvajset let je bila ta tvoja mati 'skleda', to se pravi, da je skušala shraniti in zadržati milost v sebi, potem pa jo je kot 'kanal' razširjala in pripisovala drugim.“

V dobi sredstev množičnega obveščanja, interneta in splošno razširjenega razvoja družbenih mrež smo skoraj nemočne priče enkratnega protislovja: po eni strani se namreč kaže nezadržna potreba po komunikaciji in informaciji v realnem času; po drugi strani pa se uveljavlja naraščajoč strah pred drugačnim, ki je ožigosan v podobi tujca, ki trka na naša vrata, s tem pa tudi z dviganjem meja in zidov, ki onemogočajo sprejemanje in medsebojno podelitev. V tem kontekstu se Kamila Baptista razodeva kot učiteljica dialoga, razumljenega kot človeška, življenjska in vsakdanja potreba. Ti Jezusa Kristusa, ki ga je zrla in ljubila, jo je vodil k ti bratov in sester in iz nje naredil izredno ženo odnosov. Dialog je namreč tkivo, slog in prevladujoča kategorija njenega pisanja in njene mistične izkušnje. V nestalni družbi, ki je nezaupljiva do ideala zvestobe in je sposobna sprejeti samo začasne in pogojene naloge, nas Kamila Baptista izziva s svojo sposobnostjo dokončnih in radikalnih odločitev v moči brezpogojne ljubezni in odpuščenja. Je pristna klara, ki je znala verovati Ljubezni (1 Jn 4,16).

Ta pristna hčerka sv. Klare, ki se je pustila raniti ljubezni Kristusa, ki se mu je popolnoma predala z navdušenim in izključnim, zvestim in brezpogojnim poletom, sposobna ljubiti sovražnike in se z izredno trdnostjo spoprijeti s trdimi preizkušnjami, ki so zaznamovale njeno življenje.

Luč za Cerkev

Po vzoru sv. Frančiška in sv. Klare je Kamila Baptista živela junaško zvestobo do Cerkve, tudi kadar

se je morala zaradi nje izpostaviti najbolj grenkemu trpljenju. Njena trdna pokorščina korenini v zavešti, da je Cerkev Kristusova podoba, njegovo živo telo in njegova konkretna navzočnost v zgodovini, znotraj katere se učinkovito izpolnjuje delo našega odrešenja. Ni bilo popuščanja ali človeške krhkosti, ki bi mu jo uspelo odvrniti od namena, da bo živela to popolno pripadnost Cerkvi: trpljenje je ni naredilo uporne, ampak še bolj zvesto v darovanju molitev in užaloščenih prošelj Bogu za „prenovo Cerkve!.

Tudi v našem času je zlasti nam potrebno ponovno odkriti veselje te cerkvenostne pripadnosti, ki poraja rodovitno in univerzalno občestvo v Kristusu. Tudi zato kanonizacija Kamile Batiste ponuja vzor vsem krščenim in je primer krščanskega življenja: njena luč je luč vztrajnega in zavzetega odnosa s križanim Kristusom, mučeništva, ki je postalo verodostojno po uboštvu, po koinoniji, uresničeni v bratstvu, po diakoniji, zakoreninjeni v kontemplaciji; po zanesljivi luči, ki je sposobna usmerjati vsako cerkveno pot.

- Ko se je namreč Kamila Baptista odločila, da bo izpovedovala Vodilo Klare Asiške, vsakemu kristjanu kaže pot uboštva kot pot korenitega pričevanja, kot pristno „martyria: „Ta Božja služabnica je zase in za druge kupila dražje uboštvo in samo ona mora plačati seno; tako da njej več velja uboštvo, kot bogatim bogastvo, in ga bolj želi in išče, kot svet išče denar.“
- Ko v polnosti živi frančiškansko karizmo, Cerkev kaže pot bratstva kot uresničenje koninonije: bratstva, ki zahteva odpoved oblasti in individualizmu ter kliče k zastojnosti, evangelijski, velikodušni ljubezni, h križani ljubezni, ki je podobna tisti iz Frančiškovega popolnega veselja: „O moj nadvse usmiljeni Bog, če bi mi razodel vse skrivnosti tvojega presvetega Srca in mi vsak dan pokazal vse angelske hierarhije, če bi vsak dan obujala mrtve, zaradi tega ne bi verovala, da me ljubiš z neskončno ljubeznijo. Ko pa bi slišala, da sem dosegla milost popolne ljubezni, to se pravi da delam dobro tistemu, ki mi dela hudo, da govorim dobro in hvalim tistega, ki o meni govori slabo in me po krivici graja, samo tedaj, po tem nezmotljivem znamenju, moj usmiljeni Oče, bi verovala, da sem tvoja prava hčerka. Šele tedaj bom priličena tvojemu najljubšemu Sinu Jezusu Kristusu križanemu, ki je edino dobro moje duše, priličena njemu, o Oče, ki je na križu molil za tiste, ki so ga križali.“
- Kot zgledna dedinja Klare Asiške nam Kamila predaja pot kontemplacije kot stvarno in posebno diakonijo. Celotna Cerkev in vsak krščenik se po kontemplaciji vzpenja k svojemu življenjskemu izviru in opravlja posredniško službo: to službo sta vršili Klara in Kamila Baptista, ko nas spominjata Božjega prvenstva in skrivnostne apostolske rodovitnosti kontemplacije, ki ji je namenjeno, da se globoko vreže v življenje Cerkve.

Luč za frančiškansko družino

Kamila Baptista se kaže kot kristjanka, ki je sposobna vedro in intenzivno iskati Boga in biti pri tem zakoreninjena v svetopisemsko izkustvo. Čeprav je bila obdarjena z izbrano in vzvišeno izobrazbo, njen način branja Svetega pisma ni nikoli prevzel sloga suhe učenosti. V luči Besede prebira pot svoje poklicanosti in vsega svojega življenja, pri čemer uporablja svetopisemski model: veliki dogodki zgodovine odrešenja so v temelju njene duhovnosti skoraj kot prerokbe, ki se uresničujejo.

Ko se približamo njenim spisom, opazimo, da je liturgija prednostno mesto, na katerem posluša Božjo besedo in v njej zajema luč in moč, da uresničuje svoje odločitve.

„Ti, Gospod, si po milosti rojen v moji duši in si mi pokazal pot in luč in svetilko resnice, da bi prišla k tebi, resničnemu raju. V mraku in temi sveta si mi dal vid, sluh in govor in hojo – ki sem bila resnično slepa, gluha in nema za vse duhovne stvari – in si me oživil v tebi, ki si resnično življenje in daješ življenje vsaki stvari, ki živi.“

Kamila Baptista nam kaže konkretno pot za spolnjevanje svetega evangelija, za njegovo uresničevanje in spreminjanje v vsakdanje življenje. Obljuba, da bo vsak petek potočila solzo v spomin Kristusovega trpljenja, in ki ji je ostala trdno zvesta, čeprav potopljena v dvorno življenje, nam izpričuje tisto vpletenost, tisto „fizično“ in popolno udeležbo pri Kristusovi skrivnosti, ki postane živ in rodovitен odnos v skladu z najbolj pristno frančiškansko duhovnostjo.

V današnji družbi, ki je naklonjena intimistični in krhki vernosti in vero spreminja v čustven in od telesa ločen vzgib, Kamila Baptista celotni frančiškanski družini predlaga varno pot: evangelij živeti strastno in radikalno ter vračati „ljubezen za ljubezen, kri za kri, življenje za življenje.“

Samo tako bomo mogli biti sporočilna navzočnost v Cerkvi in zgodovini.

Sklep

Z oznanilom te „vesele vesti“ nimam namena samo sporočiti, da je že tako bohotnemu drevesu frančiškansko-klariške karizme dodana nova svetnica, ampak predvsem želim opozoriti na rodovitnost življenja, živetega po evangeliju našega Gospoda Jezusa Kristusa. V razvoju zgodovine in stalnem prizadevanju, da bi jo prenovili, so namreč ravno „svetniki, ki jih vodi Božja luč,“ je dejal Benedikt XVI. na avdienci 13. januarja 2010, „pristni reformatorji življenja Cerkve in družbe. Kot učitelji z besedo in pričevalci z zgledom znajo spodbujati trajno in globoko prenovu Cerkve, ker so sami globoko prenovljeni, so v stiku z resnično novostjo: z navzočnostjo Boga v svetu. Ta tolažilna resničnost, da se v vsakem rodu rojevajo svetniki in prinašajo ustvar-

jalnost prenove, stalno spremlja zgodovino Cerkve sredi nesreč in negativnih vidikov njene poti. Stoletje za stoletjem namreč vidimo, da se rojevajo tudi moči reforme in prenove, saj je Božja novost neizprosna in daje vedno novo moč, da gremo naprej.“ Dragi bratje in sestre, rad bi vas pustil z dvema mislima Kamile Batiste, ki sta se me posebno dotaknili. Ko razlaga velike skušnjave, ki jih je doživela, je prepričljivo zapisala: „Blagor tisti stvari, ki zaradi nobene skušnjave ne opusti dobrega, ki ga je začela!“ Po drugi strani je Kamila, ki je rasla v duhovnosti vračanja, ki je bila Frančišku tako ljuba, molila: „Daj, da ti bom vračala ljubezen za ljubezen, kri za kri, življenje za življenje.“ Vse to je zgled zvestobe in vztrajnosti v dobrem ter življenja po logiki popolnega darovanja same sebe Njemu, ki jo je prvi ljubil.

Bratje in sestre, bodimo sveti, kakor je On svet! Svetost je najvišja poklicanost, h kateri lahko teži nek moč, neka žena. Svetost je naša poklicanost.

*Vaš brat, minister in služabnik
Br. José Rodríguez Carballo, ofm*

*Camerino, 5. julija 2010
Prot. 101198*

Beseda provincialnega ministra

*Dragi bratje,
Gospod naj vam da mir!*

V tej številki našega provincialnega glasila Poročila bi vas rad povabil k razmišljanju o nekaterih vsebinah, ki nas globoko zadevajo in zaznamujejo naše služenje Bogu po ljudeh našega časa.

Čeprav smo že globoko zakoračili v novo pastoralno leto, ki je v Cerkvi na Slovenskem posvečeno razmišljanju o krščanski dobroti in solidarnosti, mislim, da leta duhovnikov, ki smo ga obhajali v preteklem pastoralnem letu, ne smemo prepustiti zgodovini. Glede na to, da smo močno dušnopastirsko usmerjena provinca in da večino naših mladih bratov, ki prihajajo k nam, vzgajamo za brate duhovnike, mislim, da je prav, da v sebi neprestano poglobljamo misli, ki jih je o duhovnikih povedal naš sveti oče Frančišek. Ko bomo mi, bratje duhovniki, v sebi preiščevali zavest o svetosti našega duhovništva, bomo brez velikih besed postajali pričevalci, ki jih je današnji svet lačen. Pripravljen je iti tudi za lažnimi preroki, če znajo svojo „ponudbo“ predstaviti na prepričljiv način in bo prej šel za njimi, kot pa za nami, če bomo svoje duhovništvo živeli naveličano, morda lahko rečem brez občutka za sveto. Papež v homiliji ob sklepu duhovniškega leta pravi, „da duhovništvo ni samo 'uradna funkcija', marveč je zakrament: Bog uporablja ubogega človeka, da bi bil po njem navzoč za ljudi in bi deloval v njihov blagor. To je drznost Boga, ki sam sebe izroča ljudem. Drznost Boga, ki ima ljudi za zmožne, da delujemo in smo namesto njega, čeprav pozna naše slabosti. ... Drznost, da nas ima Bog za zmožne tega; da na ta način kliče ljudi v svojo službo in se od znotraj poveže z njimi: prav to smo hoteli v tem letu na novo premišljevat in razumeti.“ To je na čudovit način razumel oče Frančišek in v pismu celotnemu redu zaneseno vzkliknil: „Zavedajte se svojega dostojanstva, bratje duhovniki, in bodite sveti, ker je on svet“ (FPre 23).

Prav je tudi, da se vsi skupaj, kot provincialno bratstvo, zahvalimo Bogu, ker smo bili v letu duhovništva deležni mašniškega posvečenja in nove maše našega brata Andreja Pollaka. Naj nam bo to spodbuda, da bomo s pričevanjem svojega življenja in z navdušenim izvrševanjem svojega poslanstva še

bolj zvesto delali za prebujanje novih poklicev v Cerkvi na Slovenskem in v naši provinci.

Za nami so tudi dnevi provincialnega kapitlja in potem kapitularnega kongresa, ki je bil od 10. do 12. maja 2010 pod predsedstvom generalnega vizitatorja p. Stipeta Nosića v našem samostanu Viču, na katerem smo naredili nov razpored bratov in služb v provinci. Pri tem smo imeli pred očmi potrebe province, potrebe bratov in potrebe krajevne Cerkve.

Zahvaljujem se bratom, ki ste sprejeli premestitve in nove službe. Vem, da se resničnost, da smo „tujci in popotniki“, v vsakdanjem življenju uresničuje skozi velike žrtve. Vendar sem prepričan, da tisti bratje, ki ste ob letošnjem kongresu sprejeli nova mesta in nove službe, čeprav bi vam srce morda narekovalo kaj drugega, pa tudi tisti, ki ste ostali v „starih“ službah in postojankah, pa bi radi šli drugam, gradite našo provincialno skupnost. Naj Bog nagradi vsakega izmed vas, ki ste se kljub pomislekom in težavam v duhu pokorščine odločili, da sprejmete nove zadolžitve.

Pred nami je praznik našega svetega očeta Frančiška. Naj poživi v nas „milost začetkov“ ter nam razjasni pogled in duha, da se bomo zazrli v obličje Jezusa Kristusa, večnega velikega duhovnika, ki se je iz tega, kar je trpel, učil pokorščine (prim. Heb 5,8). On je namreč naša „pot, resnica in življenje.“ Samo po njem lahko pridemo k Očetu (Jn 14,6). Odprti za resnico stopimo na pot, da bomo imeli življenje in ga imeli v izobilju (prim. Jn 10,10).

Gospod naj vas na priprošnjo očeta Frančiška blagoslovi, dragi bratje.

*p. Stane Zore
provincialni minister*

Seja Južnoslovanske konference provincialnih ministrov ofm

Mostar, 22. junija 2010.

V frančiškanskem samostanu v Mostarju je bila 22. junija 2010 redna seja JKPMOFM, na kateri so bili navzoči vsi provincialni ministri. Na seji je sodeloval tudi naš generalni definitor br. Ernest Siekierka, ki je za to priložnost prišel iz Rima. Objavljamo tisto, kar bi s seje lahko in moralo zanimati vse brate naše konference.

1. Dogajanja v našem redu

Br. Ernest Siekierka, generalni definitor, se je zahvalil za povabilo in pozdrav in obvestil brate o najvažnejših dogajanjih v našem redu.

Najprej je izročil dekret o potrditvi statuta naše konference, potem pa spomnil, da želi generalni minister v tem šestletju obiskati vse province reda in to tako, da vedno obiše dve sosednji provinci skupaj. Ker je bilo eno od naročil generalnega kapitlja 2009 tudi to, da mora generalno vodstvo reda srečati vse konference provincialnih ministrov, je za našo konferenco takšno srečanje predvideno za leto 2011. Na generalnem kapitlju je bilo veliko govora o potrebi solidarnosti, ne samo materialni, ampak tudi kar se tiče osebja. Zato posreduje prošnjo generalnega definitorija, da provincialni ministri mislijo na to. Zahvalil se je za solidarnost, ki smo jo pokazali bratom v potrebi, zlasti na Haitiju.

Br. Ernest nas je obvestil, da so imenovali nove komisije. Prva komisija je komisija za spremembo struktur, kot je število in način

volitev generalnih definitorjev. Njene predloge bodo obravnavali na naslednjem Plenarnem svetu reda, potem pa neposredno na generalnem kapitlju, kjer se bo samo glasovalo. V to komisijo je iz naše konference imenovan p. Viktor Papež, bivši slovenski provincialni minister. Druga komisija pa mora preučiti stanje v redu in to do leta 2012. V komisijo za kontemplativno razsežnost je iz naše konference imenovan p. Mihael Vovk, član Slovenske province.

Zahvalil se je, da je konferenca končno izbrala svojega delegata za srečanje odgovornih za PMOS. Br. Mijo Džolan je bil na srečanjih in to zelo aktiven. On je pravi človek za to.

Br. Josip Sopta, predsednik konference, se je generalnemu definitorju zahvalil za obvestila in seznanil brate, da bo srečanje naše konference z vodstvom reda od 19. do 23. novembra 2011 v Splitu, v frančiškanskem klerikatu (Trstenik).

2. Poročilo s srečanja predsednikov konferenc v Rimu in druga poročila

Br. Josip Sopta je poročal o nedavnem srečanju predsednikov konferenc, ki je bilo v Rimu od 17. do 19. maja 2010. Navzočih je bilo 12 predsednikov in kustos Svete dežele. Ta srečanja, ki so bila doslej vsako tretje leto, bodo sedaj vsako leto, ker želijo dati večji pomen konferencam.

V svojem govoru je generalni minister povabil vse enote reda in vse brate, naj znova začnemo pri evangeliju in gremo naproti novim nalogam. Če bomo zakore-

ninjeni v veri, bomo lahko vedno našli nove in veljavne odgovore za nove izzive. Zaradi zmanjšanja števila bratov moramo vsekakor razmišljati o spremembah naših enot reda, da bi bili učinkovitejši. Zahteval je, da posebno pozornost posvetimo primerom *graviora delicta*, pa tudi da je treba odločno in pozorno opozarjati na vse vrste zasvojenosti med brati. Naš red ima največ izstopov in se vedno bolj manjša. Očitno je, da nekaj ni v redu z začetno in s trajno formacijo. Zato zahteva, da se temu na ravni provinc in na ravni konferenc posveti še večja pozornost. Odločno je zahteval da je treba odgovorno sprejeti uresničevanje nalog našega generalnega kapitlja 2009, zlasti naročilo št. 8. (*Konference morajo narediti načrt formacije gvardijanov in ga predstaviti generalnemu definitoriju*); št. 9 (*Vzpostaviti šolo molitve v provincah ali vsaj znotraj konference*); št. 12 (*Študij o stanju reda, v kar je treba vključiti tudi konference, ki morajo svoje predloge posredovati do leta 2012*); št. 54 (*Potreba trajne formacije in transparentnost v finančnih vprašanjih*). Zahteval je tudi, naj se več pozornosti nameni obhajanju porciunkulskega odpustka in 25. obletnici Duha Assisija (27. 10. 2011).

Nato je br. Josip podal poročilo o glavnih odločitvah in dejavnostih konference v preteklem triletju. Bilo je veliko raznih stvari, zanesljivo pa je bilo najpomembnejša zavzetost za organiziranje in izvedbo proslave ob 800-letnici reda. Med prvimi v redu smo prevedli in tiskali vse važnejše dokumente reda. Uresničeni so bili tudi nekateri skupni projekti, kot je Frančiškanski biografski leksikon. Prevajajo se Frančiškanski viri. Vse to je v sklopu VFZ (Vijeće franjevačkih zajednica), vendar je vloga naše konference vsekakor zelo pomembna, je poročal br. Josip. Na to so se navedli drugi provincialni ministri s svojimi poročili o dejavnostih na področju življenja in poslanstva, za katerega je vsak posameznik odgovoren.

Br. Željko Tolić je poročal o **formaciji in študiju**. Redno se organizira skupna priprava na slovesne zaobljube, v zadnjem času pa to pripravljajo skupaj z ostalimi vejami Frančiškovega reda. Vse zelo dobro poteka in magistri želijo, da se s to prakso nadaljuje. Organizirano je bilo tudi srečanje vzgojiteljev in gojencev z generalnim ministrom in generalnim tajnikom za formacijo in študij v Šibeniku. Rekel je, da je bilo to srečanje zelo dobro organizirano in je lahko zgled za prihodnja podobna srečanja. Morda bi lahko to ponovili leta 2012 ob priliki 800-letnice prihoda sv. Frančiška v naše kraje. Tedaj bi bilo treba nekaj narediti tudi za druge kategorije bratov. Kar zadeva izdelavo našega *Ratio formationis franciscanae*, je prevedeno tisto, kar so pripravili bratje v Sloveniji. To moramo sedaj prilagoditi našim razmeram in nastitniti.

Br. Ivan Sesar je poročal o delu **FSR in FRAME**. Dejal je, da FRAMA dobro dela. On bolje pozna razmere v BiH. Vesel je, da vse več članov FRAME na koncu izkustva v FRAMI želi še naprej živeti frančiškansko duhovnost v FSR-ju.

Br. Željko Železnjak, ki je zadolžen za **pastorale poklicev**, prej pa je bil zadolžen za karitativno dejavnost na ravni konference, je ponovno poudaril, da je škoda, ker nismo napisali vsega, kar so naši branje naredili v času domovinske vojne in v poveljnem času na karitativnem področju. Takoj ko mu je bilo zaupano področje pastore poklicev (novembra 2009 v Splitu), je stopil v stik z odgovornimi v vsaki provinci in z njimi pripravil srečanje 27. 1. 2010. Za koordinatorja provincialnih animatorjev za pastore poklicev predlagajo br. Milana Krišta iz province sv. Cirila in Metoda. Drugo srečanje so imeli v februarju. Odločili so se tiskati gradivo za dan duhovnih poklicev „Tjedan molitve za duhovna zvanja, 19. - 25. travnja 2010“. To so pravočasno poslali vsem bratom in upa, da jim je koristilo. Jeseni se bodo ponovno srečali in naredili dolgoročni načrt za pospeševanje poklicev.

Br. Lovro Gavran je na ravni konference odgovoren za **misijone in**

evangelizacijo (nalogo je dobil novembra 2009 v Splitu). Ko je bil v Rimu na sestanku novoizvoljenih provincialnih ministrov januarja letos, je videl pripravljenost generalnih tajnikov za formacijo in študij ter tajnika za misijone in evangelizacijo, bratov Rodriguez Vidala in Massima Tedoldija, da prideta k nam in srečata naše provincialne tajnike za ta področja. To srečanje je bilo v Sarajevu od 25. do 26. maja in je bilo zelo uspešno. Tudi generalna tajnika, ki sta bila prvič skupaj s tajniki za ta področja neke konference, sta poudarila, kako važno je sodelovati in povezati obe področji delovanja.

3. Volitve – Ker je potekel mandat predsedniku, podpredsedniku in tajniku konference, je bilo potrebno izvoliti brate za te službe. Za naslednje triletnje so provincialni ministri izvolili:

br. Željka Tolića za predsednika,
br. Lovra Gavrana za podpredsednika
br. Nikola Vukoja za tajnika.

4. Druge volitve in imenovanja

Provincialni tajniki za misijone in evangelizacijo so na predlog br. Lovra Gavrana, naj bo medprovincialni tajnik iz tiste province, iz katere je provincial, ki je odgovoren za to področje, predlagali br. Mateta Topića, provincialnega tajnika za misijone in evangelizacijo z Bosne Srebrenice. Provinciali so ta predlog sprejeli in imenovali br. Mateta Topića za to službo.

Ker bo oktobra letos mednarodni svet za misijone in evangelizacijo (CIME) v Rio de Janeiru (Brazilija), je bilo potrebno izbrati delegata naše konference. Na predlog br. Lovra Gavrana je bil imenovan br. Pero Vrebac.

Ker provincialni tajniki za formacijo in študij še niso predložili nikogar za medprovincialnega tajnika, je bilo odločeno, da jih br. Željko Tolić čim prej skliče, da bi predlagali kandidate za to službo.

Na predlog provincialnih animatorjev za pastore poklicev je bil za koordinatorja imenovan br. Milan Krišto, član province sv. Cirila in Metoda.

Ker je br. Željko Tolić imenovan za predsednika konference, je br. Jozo Sopta prevzel odgovornost za formacijo in študij na ravni konference.

5. Prevod in izdajanje GS i GK

Br. Nikola je nas je obvestil, da so spremembe GS že prevedene, pravnik jih je lektoriral in kmalu bodo šli v tisk. Kar zadeva GK, čakamo na novi čl. 168, ker je samo ta spremenjen. Ko bo prišel iz generalne kurije, ga bo br. Nikola prevedel in poslal na provincialate. Preprosto ga lahko prilepimo v dosedanje tiskano besedilo konstitucij, saj nima smisla tiskati nove izdaje zaradi enega samega spremenjenega člana.

6. Razno

Br. Željko Železnjak se je vsem zahvalil, da so sodelovali na slavlju ob 60-letnici mašništva br. Bonaventura Dude, ko sta bila z nami tudi generalni minister in br. Ernesto Siekierka. Obenem je obvestil, da je br. Bonaventura imenovan za dopisnega člana HAZU.

Br. Jozo Sopta, dosedanji predsednik konference, se je vsem zahvalil za sodelovanje skozi zadnja tri leta, zlasti tajniku br. Nikoli. Zahvalil se je tudi generalnemu definatorju za skrb za konferenco.

Novoizvoljeni predsednik br. Željko Tolić se je zahvalil za zaupanje, ki smo mu ga pokazali z izvolitvijo in vse brate prosil za sodelovanje, da bi naša konferenca izpolnila svojo nalogo. Zahvalil se je dosedanjemu predsedniku, podpredsedniku, tajniku in vsem bratom. Posebno se je zahvalil generalnemu definatorju in ga prosil, naj pozdravi generalnega ministra in brate v kuriji. Zahvalil se je tudi gostitelju br. Ivanu Sesaru ter bratom samostana v Mostarju na čelu z gvardijanom br. Matom Dragičevićem za bratsko gostoljubje.

Tudi br. Ernest se je zahvalil za povabilo na sejo, pa tudi za vse, kar konferenca dela za red. Čestital je novoizvoljenim.

Na koncu je bilo odločeno, da obiščemo konzula Republike Hrvaške, ki nas je povabil.

Br. Nikola Vukoja, tajnik

Formacija za poslanstvo v redu manjših bratov

Srečanje z Južnoslovansko konferenco

Sarajevo, 25.-26. maja 2010.

- I. Formacija za poslanstvo glede na *Ratio Formationis Franciscanae* (br. Vidal)
- II. Biblijske in frančiškanske ikone, povezane s poklicem-poslanstvom (br. Massimo)
- III. Bratski pogovor
 1. Kaj formacija pričakuje od poslanstva? (br. Vidal)
 2. Kaj poslanstvo pričakuje od formacije? (br. Massimo)
 3. Kaj formacija in poslanstvo pričakujeta od provinc? (br. Vidal in br. Massimo)
 4. Kaj province pričakujejo od formacije in poslanstva?

I. DEL

Formacija za poslanstvo glede na *Ratio Formationis Franciscanae*

Govorjenje o *formaciji za poslanstvo*¹ mora imeti za izhodišče *Ratio Formationis Franciscanae*, ki je temeljni dokument reda manjših bratov o formaciji. Ker gre tudi v tem primeru za formacijo v redu, se moramo sklicevati na ta dokument, ki nam ga tudi sam red postavlja kot usmerjevalno načelo in temeljni smisel naše formacije, tudi *formacije za poslanstvo*, pa tudi kot uporaba in konkretizacija VI. in V. poglavja naših Generalnih konstitucij: „Hrepeneti morajo po Gospodovem duhu in njegovi sveti dejavnosti“² in „V ta namen vas je Bog poslal po vsem svetu“³.

Izhajajoč iz RFF znova odkrivamo pomen formacije v redovniškem življenju, ki ga *Posvečeno življenje* opredeljuje kot proces, ki traja vse življenje in se nikoli ne konča.⁴ Zaradi tega moramo tudi formacijo za življenje razumeti znotraj trajne formacije, ki je predpogoj redovniške posvetitve in *humus* začetne

formacije.⁵ Ravno zaradi tega tudi govorimo o *formaciji za poslanstvo* pod vidikom trajne formacije.⁶ Frančiškanski poklic vključuje tudi poklic za poslanstvo. Cilj frančiškanskega poklica je priličenje Kristusu. Zato formacija, ki mora imeti pred seboj ta cilj, postaje progresivno in nikoli končano poistovetenje s Kristusovim življenjem.

Izenačevanje *hoje za Kristusom*, ki je bistvena oznaka frančiškanske duhovnosti, s formacijo ima za posledico novo razumevanje formacije kot procesa, v katerem se človeško srce uči ljubiti tako, kakor ljubi Božje srce.

Božje srce od začeta stvarjenja hoče rešiti človeštvo, ki je bilo ranjeno po grehu in obnovljeno po Kristusovi velikonočni skrivnosti. Evangeljsko oznanilo kot Božja radostna novica v Kristusu predstavlja poseg usmiljenega Očeta v korist človeštva, v korist vsakega človeka in vseh ljudi. *Formacija za poslanstvo* ne nastaja iz naše volje, ampak iz volje enega in troedinega Boga, ki je postal telo in živa beseda, da bi nam podaril odrešenje, katerega oče Frančišek in mi z njim odkrivamo v evangeliju, ki ga oznanja Cerkev: *to iščem, to želim*.

1 Prim. *La misión en la vida consagrada*, v: CAMILO BACCISE, *100 Fichas sobre la Vida consagrada*, Burgos 2005, str. 115-136.

2 GK, VI. poglavje, (čl. 126-167).

3 GK, V. poglavje, (čl. 83-125).

4 Prim. *Posvečeno življenje*, 65.

5 Prim. *Posvečeno življenje*, 69.

6 Prim. *Poklicani smo k svobodi. Trajna formacija v redu manjših bratov*, Rim 2008.

Kristus želi, da se Božje kraljestvo, ki ga je prinesel na svet, neprestano širi.⁷ On nam daruje svojo ljubezen, ki nas uči vere in upanja v resnico. Naše poslanstvo, naša evangelizacija morata imeti za izhodišče trajno formacijo, ki odpira naše srce za oznanilo Božje ljubezni. Jezusovo oznanilo, ki ga odkrivamo vedno znova, nas poziva, naj to oznanilo podelimo z brati in sestrami našega časa, v katerem smo tudi mi „berači smisla“,⁸ kakor pravi generalni kapitelj reda:

„Kakor so Frančišek in mnogi bratje iz naše zgodovine znali svoje darove izročiti v službo veselega oznanila, tako se tudi mi čutimo poklicane sprejeti dar evangelija in ga ustvarjalno vračati z življenjem, s konkretnimi dejanji, po uresničevanju naših posebnih darov. Želimo se naučiti poslušati Jezusovo besedo in jo vračati današnjim možem in ženam v duhu evangelija, ko hodimo po poteh sveta kot manjši bratje evangelizatorji, ki imajo srce obrnjeno h Gospodu.“⁹

Današnji RFF, med novostmi¹⁰ v primerjavi z RFF iz 1991, govori tudi o *formaciji manjšega brata za evangeljsko življenje*. Ko govorimo o *formaciji za poslanstvo*, moramo opaziti, na kakšen način RFF definira *evangeljski poklic manjšega brata*,¹¹ konkretno *evangelizacijo*,¹² potem moramo pogledati, katere so glavne smernice za *formacijo manjšega brata za evangeljsko življenje*,¹³ da bi na koncu odkrili, na kakšen način moramo konkretizirati *formacijo za evangelizacijo in poslanstvo*.¹⁴

Evangeljski poklic manjšega brata glede na evangelizacijo vključuje:

- sodelovanje v evangelizacijskem poslanstvu Cerkve, ko živi in zvesto oznanja evangeljske vrednote današnjim ljudem¹⁵
- pustiti, da je tudi sam evangeliziran, ko se hrani s kruhom življenja na mizi Božje besede in Kristusovega telesa¹⁶
- slaviti Kristusovo navzočnost preko pričevanja bratske skupnosti, v kontemplaciji, služanju, miru, radosti in preprostosti srca¹⁷

- izrecno oznanjati evangelij, kadar je to Gospodu všeč, predvsem skrivnost Kristusa; to naj dela s frančiškansko preprostostjo.¹⁸

Formacija manjšega brata za evangelizacijo in poslanstvo vključuje:

- misijonarsko razsežnost, ki je za našo karizmo bistvena: mi smo *evangelizacijsko bratstvo*¹⁹
- pomoč vsakemu bratu, da spozna, da se frančiškansko poslanstvo najprej uresničuje s priličenjem Gospodu Kristusu, v veri v njegovo besedo in v radostnem sprejemanju njegovega evangeljskega načrta življenja²⁰
- formiranje vseh bratov, da z deli oznanjajo mir in pravičnost, in da premagujejo zlo tako da delajo dobro²¹
- intimno sprejemanje Kristusovega evangelija, ki se najprej uresničuje v edinosti evangeljskega življenja ... da bi dali pričevanje bratskega življenja, po čemer bodo drugi spoznali, da smo Gospodovi učenci²²
- majhnost kot prva oblika navzočnosti med verniki ... formacija nas mora naučiti, kako naj to vrednost izpričujemo v konkretnih razmerah.²³
- postopno uvajanje v oznanjevanje Kristusovega evangelija:²⁴
 - ◊ s spremljanjem bratov, da bi:
 - *skupaj* načrtovali
 - *skupaj* delali
 - jih poslalo bratstvo (*skupaj*)
 - v bratstvu delili sadove našega oznanjevanja (*skupaj*)
- vsebina oznanila²⁵... omogočiti vsakemu bratu:
 - ◊ lastno teološko, katehetsko in tehnično formacijo, da bi lažje razumeli vprašanja sodobnega človeka
 - ◊ študij družbenih, zgodovinskih in filozofskih znanosti
 - ◊ kulturno formacijo in posedanjenje, ki morata biti vključena v vseh načrtih
- da vsem bratom predlaga, naj sodelujejo v misijonih *ad gentes*.²⁶
 - ◊ misijonska doživetja je treba postopno živeti in jih spremljati
 - ◊ na kraju poslanstva naj jih s pristnim življenjem v bratskem skupnosti podpirajo

7 Prim. *Cristo rende presente il Regno*, v *Odrešenikovo poslanstvo*, Rim 1990, 13.

8 Prim. *Gospod naj ti da mir*, *Dokument generalnega kapitlja OFM*, Assisi 2003, 6.

9 *Nosilci daru evangelija*, *Dokument generalnega kapitlja OFM*, Assisi 2009, 10.

10 RFF iz 2003, v primerjavi z RFF iz 1991 prinaša tri nove dele: frančiškanska pedagogika, formacija manjšega brata za evangeljsko življenje in svetovanje in spremljanje na poti poklicanosti.

11 Prim. RFF, 5-35.

12 Prim. RFF, 26-35.

13 Prim. RFF, 62-91.

14 Prim. RFF, 84-91.

15 Prim. RFF, 26.

16 Prim. RFF, 27.

17 Prim. RFF, 28.

18 Prim. RFF, 29.

19 Prim. RFF, 84.

20 Prim. RFF, 85.

21 Prim. RFF, 86.

22 Prim. RFF, 87.

23 Prim. RFF, 88.

24 Prim. RFF, 89.

25 Prim. RFF, 90.

26 Prim. RFF, 91.

Nekaj splošnih predpostavk *formacije za poslanstvo*:²⁷

a) **Namen poslanstva:** Kristus je postal oznanilo odrešenja, Božja vesela vest za vse ljudi.²⁸

i. **Zaradi tega ima formacija za poslanstvo izvor v Kristusovem poslanstvu in v njegovi velikonočni zapovedi:** „Pojdite torej in vse narode naredite za moje učence. Krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha, in učite jih spolnjevati, karkoli sem vam zapovedal. (Mt 28,19-20). Prav to je delal sv. Frančišek, ki ni nikoli izhajal iz sebe, iz svojega okusa, ampak iz trajnega izkustva, ki ga je doživel v srečanju s Kristusom, in prav nošen po tem izkustvu oznanja dar evangelija po celem svetu, ki je edini resnični samostan manjših bratov.²⁹

ii. **Formacija za poslanstvo mora** vedno izhajati od Kristusa, ki je izvir vsakega poslanstva; občasno je treba pregledati in ugotoviti, v iskrenosti pred Bogom, Cerkvijo in lastnim bratstvom razlog in smisel misijonskega delovanja, to pa je Kristus.

iii. **Formacija za poslanstvo ni** naknadni dodatek teološki ali tehnični izobrazbi, ampak je proces poosebljenja, ki gre v dve smeri: prvi je postopno osvajanje Kristusove duhovnosti, da bi imeli „isto mišljenje v vas kot v Kristusu,“ drugi pa uči vstopiti v resnico drugega, da bi mu lahko oznanili Jezusa Kristusa, „tistega, ki odkriva človeka njemu samemu“.³⁰

b) **Vsebina misijonov inter gentes³¹ in poslanstva ad gentes³².** Vsebina vseh poslanstev je ista: *Kristus in njegov evangelij*.³³ Vsebina frančiškanskih poslanstev ni in ne sme biti propaganda reda, pa tudi ne oskrba s hrano in zdravili, pa tudi ponudba kulturnih vsebin ni. Bogastvo frančiškega oznanjevanja se kaže v pristnem uboštvu: ne imeti ponuditi ničesar drugega, kot Kristusa, ker je Kristus naša rešitev.

i. **Formacija za poslanstvo** mora vsakega

brata poučiti, da je uspeh naših misijonov, izključno odvisen od Kristusa. To znanje bo poglobilo našo povezanost s Kristusom, nas zedinilo v skupni misijonski dejavnosti Cerkve ter spremljalo naše misijonsko delo, da ne bi ostali samo neka redovniška nevladna organizacija! „Kristusovo oznanilo je prvi in temeljni pogoj za celovit razvoj človeške osebe.“³⁴

c) **Način,** na katerega se vrši poslanstvo. Posebnost misijonskega oznanjevanja našega reda je življenje „v bratstvu“.³⁵ To mora prežemati celotno misijonsko dejavnost v dobesednem in v odprtem smislu: pošilja nas bratstvo... oznanjamo v bratstvu... poslanstvo obnavljamo kot bratstvo. Ne glede na to, za kakšno obliko poslanstva in za kakšne stvarne potrebe gre, bratstvo ostaja naravno okolje za razvoj frančiškanske evangelizacije.

i. **Zato bo formacija za poslanstvo** stalna hoja proti izpopolnjevanju bratskega delovanja v misijonih, ko obvladujemo omejitve in celimo rane, ko po potrebi upočasnimo korake, ker ne gre toliko za to, da pridemo daleč ali do mnogih, ampak bolj za to, da bi bili blizu vsem, posebno najbolj ubogim vsake vrste, kot bratje, združeni v enem bratstvu.

ii. **Formacija za poslanstvo** ne teži za uspehom v opravljanju poslanstva, ampak za tem, da naše oznanjevanje napolni z evangeljsko vsebino, katere orodje smo, nekoristni hlapci. Cilj formacije ni usposabljanje novih misijonarjev, ampak evangeljsko pričevanje *kontemplativnega bratstva* v poslanstvu, kar smo mi poklicani biti.³⁶

27 Prim. *Nosilci daru evangelija, Dokument Generalnega kapitlja OFM*, Assisi 2009, 11-31.

28 Prim. *Vita di speciale missione*, v: ÁNGEL PARDILLA, *Vita consacrata per il nuovo millennio. Concordanze, fonti e linee maestre dell'Esortazione apostolica „Vita Consecrata“*, Rim 2003, 1389-1391.

29 Prim. *Nosilci daru evangelija, dokument generalnega kapitlja OFM*, Assisi 2009, 5-10.

30 Veselje in upanje, 22.

31 Prim. *Nosilci daru evangelije, Dokument generalnega kapitlja OFM*, Assisi 2009, 13-17.

32 Prim. *Nosilci daru evangelija, Dokument Generalnega kapitlja OFM*, Assisi 2009, 18-24.

33 Prim. *Vita di speciale missione*, v: ÁNGEL PARDILLA, *Vita consacrata per il nuovo millennio. Concordanze, fonti e linee maestre dell'Esortazione apostolica „Posvečeno življenje“*, Rim 2003, 1358-1360.

34 BENEDIKT XVI., *Ljubezen v resnici*, Okrožnica o celovitem razvoju v ljubezni in resnici, Rim 2009.

35 Prim. *Nosilci daru evangelija, Dokument generalnega kapitlja OFM*, Assisi 2009, 27-31.

36 Prim. *Vita di speciale missione*, v: ÁNGEL PARDILLA, *Vita consacrata per il nuovo millennio. Concordanze, fonti e linee maestre dell'Esortazione apostolica „Vita Consecrata“*, Rim 2003, 1412-1415.

Zapisnik 2. redne seje provincialnega definitorija

Št.: 290/2010

Datum: 21. september 2010

Vič, 21. september 2010

Druga redna seja provincialnega definitorija je potekala v samostanu sv. Antona Padovanskega na Viču v Ljubljani, 21. septembra 2010. Začela se je ob 9.50 uri, udeležili pa so se je provincialni minister br. STANE ZORE, provincialni vikar p. MARJAN ČUDEN, definitorji province p. NIKOLAJ ŽVOKELJ, p. PAVLE JAKOP, br. MIRAN ŠPELIČ, p. PEPI LEBREHT in p. SIMON PETER BERLEC ter tajnik province br. JANEZ PAPA. Sejo smo pričeli s kratko molitvijo, ki jo je pripravil p. Niko.

I. Sprejem zapisnika

Sklep: Zapisnik 1. seje je bil sprejet.

Pojasnila k zapisniku: V skladu z naročilom provincialnega kapitlja je bil beneškemu provincialu poslan dopis v zvezi z umetninami iz samostana sv. Ane v Kopru. Odgovor še čakamo.

Postopki za volitve v plenarni svet so že stekli in so glasovnice že pri bratih.

II. Volitve gvardijana, vikarja in ekonoma za hišo v Lemontu

Definitorij je po posvetovanju z brati v ZDA izvolil gvardijana, vikarja in ekonoma za hišo v Lemontu. Za gvardijana je bil izvoljen p. Blaž Chemazar, za vikarja in ekonoma pa p. Metod Ogorevc.

III. Obletnica naše province 2014 – prvi razmislek o praznovanju

Definitorij se je ustavil ob pravi praznovanja 500-letnice naše province ter ob možnostih, kako bi to praznovanje lahko vsebinsko oblikovali. Definitorji so nanizali nekaj predlogov:

- duhovna priprava – eno-mesečni (mesec in pol) program življenja bratov v nekem samotišču – neke vrste sobotni mesec (po trije ali štirje bratje naenkrat)
- fra Gregov iz zadarske province ponuja kip sv. Frančiška – molilca, v naravni velikosti, ki ga je izdelal za 800-letnico reda
- publikacija o naših bratih skozi čas – nekakšen biografski leksikon naše province
- izid priložnostne znamke
- koncertna izvedba del naših bratov: Sattnerja, Ačka,...
- skupni projekti obnov – Strunjanski samostan
- sestaviti poseben odbor, ki bi poiskal načine praznovanja 500-letnice
- simpozij o zgodovini province

Sklep: Po opravljenem »viharjenju« smo nanizali nekaj vsebinskih točk, na prihodnji seji pa bomo oblikovali odbor za pripravo. V to obletnico bomo vključili tudi predloge in naročila generalnega kapitlja, ki jih bo predstavil Odbor za trajno formacijo. Za predloge in pobude prosimo tudi vse brate province.

IV. Pregled in potrditev dnevnih redov v hišah, ki so jih že poslale in izvolitev diskretov

Definitorij je pregledal in z nekaterimi pripombami sprejel dnevni red za hiše v Kamniku, v Mariboru, v Šiški, v Kopru, v Novi Štifti, na Kostanjevici, na Sveti Gori, na Viču in za Bežigradam. na znanje je vzel tudi službe, za katere so se bratje dogovorili po posameznih hišah.

Izvolili smo tudi diskrete za hiše, ki so svoje kandidate že predlagale:

Za Kostanjevico p. Bruno in br. Miran.

Za LJ-Vič: p. Filip, p. Tomaž in p. Anton.

V. Dopis generalnega ministra za posojilo

Generalni minister je vsem provincialnim ministrom in kustosom poslal pismo v katerem jih prosi, da bi generalni kuriji nakazale posojilo z enoodstotnimi obrestmi, kurija pa bi denar vrnila do leta 2015. Na ta način bi generalna kurija prišla do cenejšega denarja, province pa bi izkazale solidarnost s kurijo in vseeno obrestovale svoja sredstva. Ta sredstva bodo namenjena za obnovo nekdanje sirotišnice v romarski dom. Po različnih predlogih se je oblikoval sklep, da provincialni minister po pogovoru s provincialnim ekonomom presodi, koliko lahko nakažemo.

VI. Srečanje definitorija z gvardijani in vikarji

V drugi polovici oktobra bi se dobil definitorij z gvardijani in vikarji. Namen srečanja bi bil spodbuditi brate na začetku novega mandata, slišati njihove potrebe, želje in skrbi ter se pogovoriti o možnostih za pomoč hiši v Mariboru.

Ob teh razmišljanjih se je pojavil tudi predlog, da na eno od prihodnjih sej povabimo provincialnega ekonoma, da predstavi stanje prokurature.

VII. Dopisi bratov in drugih

1. P. Filip: Potovanje v Avstralijo v januarju 2011 ob 85-letnici p. Valerijana Jenka. Odobreno.
2. P. David: Potovanje v ZDA v februarju 2011. Odobreno. Stalnega soglasja za potovanja v ZDA definitorij ni dal.
3. P. Jože: Potovanje v Argentino v novembru 2010 ob zlati maši moravškega rojaka g. Daneta Vrečarja. Odobreno.
4. P. Metod je povabil p. Simona Petra v Lemont ob

15-letnici Slovenskega kulturnega centra v novembru 2010. Odobreno.

5. P. Boris: Potovanje v Avstralijo od 10.12.2010 do 10.1.2011.
6. P. Edi Kovač: Potovanje na Japonsko v septembru 2010 na svetovni kongres Mednarodnega PENa. Odobreno.
7. P. Peter Lavrih: Predlaga imenovanje voditeljev romanj v Sveto deželo. Vodenje romanj je pomembno, vendar ne vidimo razloga za stalna dovoljenja za romanja. Predlagamo, naj se ekipa voditeljev razširi, da posamezni bratje ne bodo preveč obremenjeni, vsi predlagani pa naj dajo pisno soglasje za imenovanje za službo voditelja romanj. Mislimo, da zaenkrat komisar ne potrebuje vice komisarja.
8. Študentski Center Jadro prosi za znižanje najemnine. Letos nimajo subvencije. Provincialni minister naj odgovori hiši v Kopru, hiša v Kopru pa naj se dogovori s ŠC Jadro.

9. Sveta Gora: Pojavila so se določena vprašanja in nejasnosti v zvezi z nosilci posameznih dejavnosti, ki potekajo pod okriljem Svete Gore. Sklenili smo, da bo definitorij na prihodnjo sejo povabil nekdanjega gvardijana p. Bernarda Goličnika in gvardijana p. Bogdana Knavsca, ki naj zbere vso možno dokumentacijo (statut in pogodbe), da bomo skupaj iskali rešitve.

10. Gen. vikar LJ nadškofije g. Anton Slabe: Župnijo Ljubno na Gorenjskem je ob bolezni župnika Romana Mihorja prevzel v začasno upravo p. Silvin z brati na Brezjah. Ob tehtanju različnih možnosti bo po dogovoru med LJ nadškofijo, provincialnim ministrom in p. Silvinom šel v Ljubno g. Pavle Juhant.

Prihodnja seja bo v torek 12.10.2010 ob 900 na Viču.

Sejo smo sklenili s kosilom ob 13.20 uri.

br. Janez Papa
tajnik province

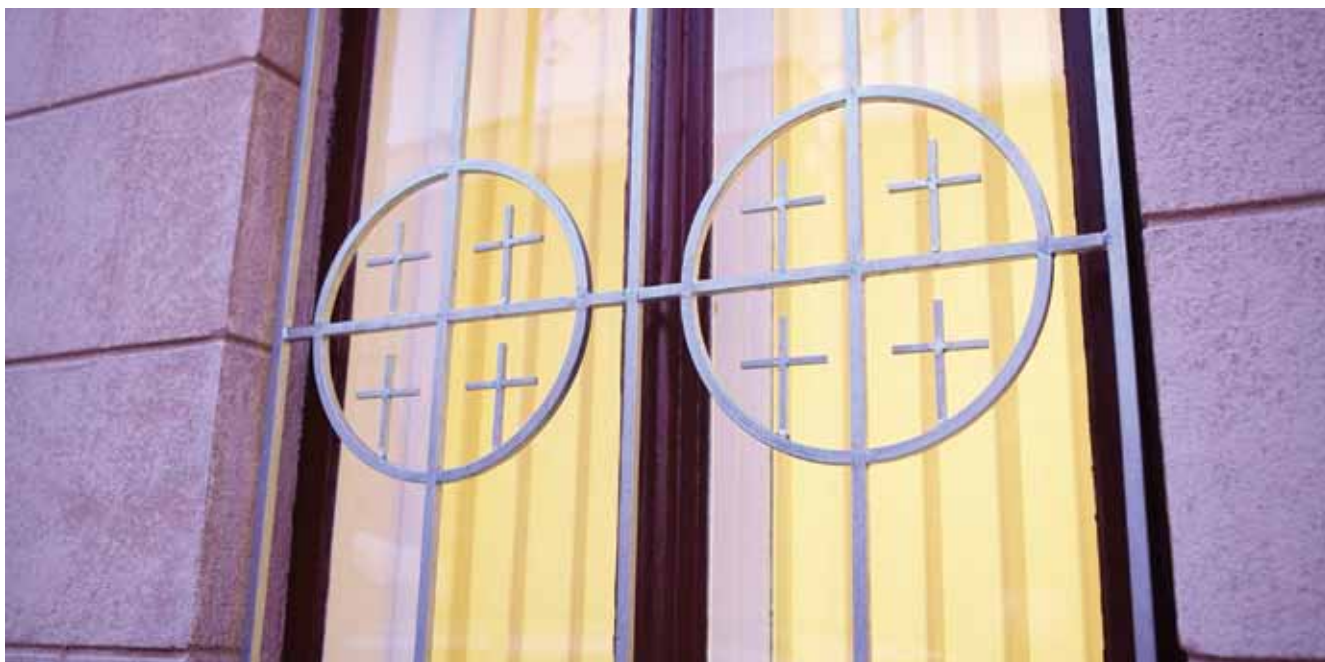

Foto: Janez Kotar

Obnovitev začasnih zaobljub

V Ljubljani - Marijino oznanjenje so 7. septembra opoldne na samostanskem koru svoje začasne zaobljube obnovili kleriki: br. Jan Cvetek iz župnije Bohinjska Bistrica, br. Tomaž Grom iz Vrhnike, br. Andrej Turšič iz Ljubljane - Vič, br. Mihael Ambrožič iz Ribnice, br. Jani Jeriček iz Novega mesta in br. Melhior Grošel iz Ljubljane - Bežigrad.

Svojo pripravo so začeli že v nedeljo 5. septembra, ko so peš in s kolesi poromali na Rožnik in se tam izročili Devici Mariji. Naslednja dneva je potekala duhovna obnova pod vodstvom magistra p. Pepija Lebrehta, v kateri so razmišljali o treh evangelijskih svetih, študiju in svojem odnosu do province ter bratov v njej. Poleg tega se je na kratko osvetlilo tudi težave glede zlorabe medijev, predvsem računalnika in interneta.

Zatem so ob prisotnosti bratov izrekli svoje zaobljube v roke provincialnega ministra p. Staneta Zoreta in se zavezali živeti za eno leto v pokorščini, brez lastnine in v čistosti na priprošnjo Device Marije, očeta sv. Frančiška in s pomočjo vseh bratov. Zato se Vam vsem priporočajo v molitev, da jih spremlja Božji blagoslov in da bodo ostali stanovitni na svoji poti.

Mir in dobro!

br. Jan Cvetek

Preobleka Janeza, Boštjana in Dominika

»Kaj želiš, dragi brat?« se je glasilo vprašanje provincialnega ministra p. Staneta Zoreta na preobleki 8. septembra 2010 na Sveti Gori. Vsi trije smo z velikim veseljem odgovorili: »Po božjem usmiljenju sem prišel sem in želim živeti z vami. Dajte mi obleko preizkušnje in me učite hoditi za Kristusom po zgledu sv. Frančiška.« Te besede nam bodo verjetno še dolgo odmevale na naši začetni redovni poti.

V postulatatu na Viču v Ljubljani smo se pripravljali in spoznavali redovno življenje. Na praznik Marijinega rojstva pa smo na Sveti Gori nad Novo Gorico začeli noviciat. S preobleko smo stopili na pot iskanja, spoznavanja, preizkušnje, uvajanja, na pot uboštva, pokorščine, čistosti, in kar je najpomembnejše, na pot iskanja resnice o samem sebi. Tako smo iz naše rodne družine stopili v novo redovno skupnost (družino). Veseli smo, ker nas domači pri tej odločitvi podpirajo in se jim za to tudi zahvaljujemo, pa tudi za vse, kar so dobrega storili za nas.

Provincialni minister nas je v nagovoru spodbudil, naj habit ne bo samo neka zunanja sprememba, ampak naj nas v letu noviciata spreminja tudi od znotraj. Tako naj bi v resnici sledili Kristusu po načinu sv. Frančiška Asiškega, saj kot pravi Sveto pismo: »Resnica vas bo osvobodila« (Jn 8,32).

Ob preobleki se nam zastavlja vprašanje, ali smo postali nova bitja? Slekli smo namreč »stare-

ga človeka in oblekli novega«. V novem bratstvu spoznavamo enost v različnosti. Zato lahko rečemo s svetopisemskimi besedami: »Kjer je to, ni več ne Grka ne Juda, ne obrezanega ne neobrezanega, ne barbara ne Skita, ne sužnja ne svobodnega, ampak vse in v vseh je Kristus« (Kol 3,11). Še naprej ostajamo različnih pogledov, misli in dejanj, vse to pa gradi enost frančiškanskega reda in naše nove skupnosti na Sveti Gori.

Pod vodstvom magistra p. Zdravka Jakopa bomo skušali odkriti svojo poklicanost. Poglobljali se bomo v duhovno in redovno življenje, kot ga razberemo iz frančiškanskih dokumentov, zgodovine reda in province, v liturgično življenje, našo kulturno dediščino in še marsikaj. Kar se pa v letu noviciata ne bo dalo dojeti z razumom, naj velja za veselo razkritje Duha, je bila misel enega od naših sorodnikov ob preobleki.

Boštjan, Dominik in Janez smo vsem hvaležni za vse, kar ste do sedaj dobrega storili za nas in se še posebej v letu noviciata priporočamo v molitev.

Kratka predstavitev novincev:
Janez Jurij Arnež, rojen leta 1963, župnija sv. Cirila, New York.
Boštjan Horvat, rojen leta 1977, župnija sv. Ladislava, Beltinci.
Dominik Papež, rojen leta 1982, župnija sv. Jerneja, Ambrus.

bratje novinci

Vič

V petek, 3.9.2010, smo v samostanu sv. Antona Padovanskega na Viču v Ljubljani sprejeli v postulat dva naša nova kandidata. Benedikt Dejan Emberšič vstopa v leto postulata kot škofijski duhovnik (škofija Murska Sobota), Klemen Mate pa prihaja kot maturant in študent 1. letnika Teološke fakultete iz Ribnice. V postulat ju je sprejel p. Stane, prov. minister, v navzočnosti p. Marjana Čudna, p. Antona Jermana in spodaj podpisanega magistra. Obema postulantoma želimo Božjega blagoslova in ju priporočamo v molitev.

p. Tadej S.

FMP – Frančiškanska mladinska pastorala

Po daljšem zatišju smo se spret zbrali skupaj vsi bratje, ki se pri svojem pastoralnem delu tako ali drugače srečujemo z mladimi. Srečanje, ki je bilo 7. septembra 2010 na Viču, je potekalo v okviru Frančiškanske mladinske pastore (FMP), ki naj bi vključevala in povezovala celotno mladinsko pastoralo v naši provinci. Zato so na srečanje bili povabljeni vsi bratje, ki se pri svojem pastoralnem delu posredno ali neposredno ukvarjajo z mladinsko pastoralo, oziroma z vzgojo.

Na srečanju smo spregovorili o pomenu in pomembnosti bratskega sodelovanja, predvsem z vidika, da nas skupno delo povezuje in omogoča rast. Zato smo izrazili željo po skupnem povezovanju in načrtovanju dela z mladimi. Pri tem smo zelo izpostavili tudi pomembnost vključevanja bogoslovcev in postulantov, tako z vidika same navzočnosti kot tudi sodelovanja. Ob tem smo poudarili pomembnost katehetsko-pedagoške formacije (potencialnih bodočih kaplanov) in sodelovanje z brati s slovesni-

mi zaobljubami, ki delujemo na področju mladinske pastore. Skupaj smo tudi ovrednotili dosedanje delo in oblikovali načrte za nadaljnje delo. Provincialni vikar p. Marjan Čuden je brate seznanil z naročilom zadnjega provincialnega kapitlja, da naj FMP nadaljuje z delom, še posebej s Frančiškovimi tabori. Predvsem je pri tem pomembno, da bratje delamo kot skupnost. Ob tem so nekateri bratje izpostavili pomen sodelovanja pri projektu Frančiškov tabor, saj so s tem pridobili veliko pedagoških, katehetskih in pastoralnih izkušenj. Seveda pa smo pri skupnih projektih FMP bili deležni različne podpore v domačih hišah: od spodbud do očitkov, da hodimo na dopust. Prav zato je pomembno, da ima kaplan podporo tudi s strani župnika in celotne samostanske družine, ne glede na število mladih, ki se bo določene dejavnosti udeležilo. Po drugi strani pa je včasih težko usklajevati med delom na župniji in provincialnimi projekti. Razkorak pa se je v preteklosti poznal tudi v provinci: kadar je bilo treba navzven pokazati rezultate, se je rado ponašalo z rezultati dela FMP, dejansko pa je bilo bolj malo podpore in razumevanja. Prav zato smo izrazili tudi željo, da se tovrstno delo primerno ovrednoti tudi na provincialnem nivoju. Ker je FMP nadžupnijski pojem, bi bilo potrebno spremeniti pogled in način dela v provinci. Predvsem, da bi v tovrstnem načinu dela videli priložnost za oblikovanje in rast bratov pri skupnih projektih. Ob enem pa je za mlade pričevalno, da smo mi skupaj. Težja plat tega je skupno sodelovanje bratov (učenje, rast, gradnja), da se pri tem ne bi čutili ogrožene in se ne primerjali med sabo, ampak v različnosti videli bogastvo za sodelovanje. Ob tem se seveda moramo vprašati, koliko časa in sebe smo pripravljeni dati, sodelovati in to konkretno, ne zgolj načelno! V bodoče je pomembno, da prav zastavimo delo in sodelovanje v smislu medsebojnega soočanja, iskrenosti, neposrednosti,

razreševanja konfliktov ... Vse to pripomore k gradnji skupnosti, ki je sestavni in bistveni del našega delovanja - brez tega ne moremo sodelovati!

Podana je bila tudi spodbuda, da bi vsa področja dela z mladino (ministranti ter Frami in FO) v celoti združili pod področje mladinske pastore. Odprlo se je tudi vprašanje, zakaj ni brata, ki bi bil zadolžen samo za to področje kot je bilo na samem začetku. Kakšne so možnosti, da bi bil imenovan za vodenje FMP brat, ki ne bi bil vpet v župnijsko pastoralo?

Dogovorili smo se tudi glede sodelovanja pri načrtovanih projektih, ki nas čakajo v tekočem pastoralnem letu: sodelovanje v Stični mladih 2010; peš romanje na Brezje za mlade 9. 10. 2010; duhovne vaje za srednješolce 22. - 24. 10. 2010; Filmski maraton 19. - 21. 11. 2010; praznovanje novega leta za mlade - Taizejsko srečanje mladih v Rotterdamu 28. 12. 2010 - 1. 1. 2011; projekt »Štiri obličja našega Gospoda« v ljubljanskih župnijah Bežigrad, Center, Šiška in Vič; Festival mladih v Medžugorju 2011; Assisi - romanje za študente, mladino (še v dogovoru); ter projekta, ki ju izvajamo skupaj z Manjšimi sestrami svetega Frančiška - duhovne vaje za študente 18. - 20. 2. 2011 in Festival Frančiškovega tabora 10. - 16. 7. 2011.

Na enem od prihodnjih srečanj se bomo dogovorili tudi o projektu Life teen, pripravi programa (zbirke tem) za srednješolski ve-rouk in o birmanski pastoralu.

p. Andraž Arko

OFM 10 – Srečanje za svežo moč!

Na praznik povišanje sv. Križa, ko obhaja svoj god naša provinca, smo se mlajši bratje zbrali v Šiški. Izvolili smo novega koordinatorja. To nalogo smo podelili br. Ambrožu Mušiču. Koor-

dinator je izvoljen za eno leto, do sedaj je to nalogo opravljal br. Janez. Da vsem nam srečevanje veliko pomeni za našo osebno rast in pastoralno zavzetost pri našem delu so pokazali tudi predlogi in želje kako oblikovati našo prihodnost, ki so kar deževali z neba. V prihajajočem letu si želimo imeti skupne duhovne vaje (določili smo termin in voditelja). V letu 2011 bo kapitelj pod rogoznicami za brate OFM10 za ves red, mi pa bomo imeli poleg tega še kapitelj za našo provinco, k čemur nas je vzpodbudil naš spremljevalec br. Miran Špelič. Pretresali smo tudi ideje o bližajoči 500-ti obletnici ustanovitve naše province leta 2014, kako bi lahko ta jubilej izkoristili za duhovno prenovo province.

br. Tomaž Pinter

20 X Frančiškov tabor

Pred dvajsetimi leti se je v župniji Marijinega oznanjenja v Ljubljani, takratnemu kaplanu p. Marjanu Čuku ter voditeljici Frančiškovih otrok in animatorjev Mateji Kraševac porodila zamisel, da bi pripravila počitniške taborne za otroke in mladino. Osamosvojitvena vojna je sicer preprečila izvedbo tabora kot takega, toda kljub temu se je p. Marjan z nekaj najstniki odpravil na prvo »taborjenje« na Planino Grintovico. Prihodnje leto pa je Frančiškov tabor zaživel v vsej polnosti in sicer v Logarski dolini, kjer je ostal nadaljnjih sedem let ter v tem času prerasel z župnijskega obsega na vse frančiškanski in slednjič vse slovenske-

ga. Prišlo pa je tudi do menjave kraja taborjenja: od Jezerskega preko Lokev, Mojstrane, Podgozda, Grgarja do Planine. Letos, ob dvajseti obletnici pa Frančiškov tabor bil ponovno v čudovitem okolju Logarske doline. Tu se je v petih tednih zvrstilo 341 otrok in mladostnikov iz vseh predelov Slovenije, 2 otroka pa sta prišla celo iz tujine. Že v preteklem letu smo en teden namenili družinam, ki jim je letos bil namenjen šesti teden, udeležilo pa se ga je 14 družin (28 odraslih in 53 otrok). Tako je bilo vseh udeležencev 422. Zadnji teden pa je bil nagradni, namenjen animatorjem. V različnem številu pa se je skozi vse termine sodelovalo kar 70 animatorjev – študentov in srednješolcev, pri čemer so nekateri sodelovali celo na dveh ali treh terminih. Seveda ne smemo pozabiti še na voditeljsko ekipo, ki smo jo sestavljali: oče in mama tabora – p. Marjan in s. Mateja; sestre Tatjana in Urška ter bratje Ambrož, Andraž, Andrej, Jan, Janez, Jani, Jernej, Simon Peter, Tadej I., Tomaž H. in Tomaž P. Letos smo skupaj spoznavali sv. Elizabeto Ogrsko in sv. Ludvika IX. – francoskega kralja in ostale svetnike III. reda in tako zaključili s trilogijo serafinskih svetnikov. Obenem pa smo tudi zaključili s tovrstnim načinom izvedbe taborov, saj so kot taki prerasli naše zmožnosti in sposobnosti. Beri pozorno: »zaključili s tovrstnim načinom« - ne pa s tabori kot takimi! Prihodnje leto nas tako čaka nekaj prav posebnega – Festival Frančiškovega tabora, na katerem se bomo v duhu veselja sv. Frančiška spominjali najlepših dogodkov preteklih dvajsetih let. Bogu hvala zanje!

p. Andraž

Novice s Svete Gore

Nekateri naše samostani so letos ostali (zanimivo!) nedotaknjeni, medtem ko so drugi, npr. Šiška,

doživeli pravi »cunami«. Na Sveto Goro sva iz te ljubljanske župnije priromala z gvardijanom p. Bogdanom, da bi zapolnila vrzel, ki je nastala po odhodu prejšnjega gvardijana, p. Bernarda. Vsaka sprememba je res sprememba in predvideva ali kar zahteva obojestransko prilagajanje. Tako je v novem okolju potrebno spoznavanje s sestrami, z zunanjimi sodelavci in celo z bogoslužjem, ki ga vsaka skupnost oblikuje na svoj način. Poleg vsega tega pa je bilo potrebno še urediti in pleskati sobe, predstavljati sobno opremo itd. Torej, začeli smo!

Na samostanskem kapitlju smo si porazdelili delo in obveznosti, tudi zbor vzgojiteljev naše hiše je že imel srečanje pred prihodom kandidatov. V tem času so bile tudi duhovne vaje v »tišini«, vendar te ni bilo zaznati, zato smo se spraševali, kakšna je razlika od drugih duhovnih vaj, ki »tišine« izrecno ne poudarjajo.

Na predvečer praznika Marijinega vnebovzetja nam je ploha skrajšala procesijo, je pa bilo toliko lepše na sam praznik, ko sta slovesnost vodila škof Metod in gvardijan p. Bogdan, drugi pa smo pridno »umivali duše«.

Udeležili smo se tudi že škofijskega duhovniškega dne na Ubeljškem, ki je bil namenjen družabnosti. Začeli smo ga z mašo, pri kateri sta z večino duhovnikov somaševala oba škofa. P. Miha veliko primorskih duhovnikov že pozna, s p. Bogdanom pa sva tudi našla vsak nekaj svojih vrstnikov. Izrekli so nam dobrodošlico in že so sledila prva vabila na razne slovesnosti in prošnje za pastoralno pomoč. Potem smo se razdelili na kvartopirce, nogometaše in pohodnike. Kosilo pa nas je zopet zbralo v prijetno družino. Sledil je 1. september ter prva seja novogoriške in šempetrske dekanije, ki je prinesla prve zadolžitve. Izbirali so tudi dekana in prodekane, v restavraciji pa smo sedli h kosilu.

Za samostanko družino pa je bil ta dan dan veselja in pričakovanja novincev. Na Viču so postulat zaključili Janez, Boštjan in Domi-

nik, ki so sedaj med nami začeli noviciat. Pri večerji so se nam predstavili, člane samostanske družine pa je novincem predstavil p. magister. Po večerji pa je sledilo prvo srečanje oziroma začetek duhovnih vaj kot uvod v noviciat. Vsi mi smo dolžni, da se čim prej sprejmemo in jasno spoznamo, da nismo slučajno skupaj. Zaupano nam je posebno poslanstvo.

P. gvardijan je imel nekaj srečanj v zvezi z delom družinskega centra in prve stike s predstavniki občine in krajevne skupnosti. Prav v tem mesecu občina praznuje svoj praznik. V tem okviru je bil v nedeljo, 5. septembra, koncert duhovne glasbe, ki ga je pripravila kulturna skupnost Solkan. Obisk je bil nad vsakim pričakovanjem in tudi petje na višini. Koncert je zaključila pesem Kako si lepa.

P. Pavel skrbno bdi nad knjižnico in je na voljo v spovednici, p. Hadrijan neguje vrt, ki služi svojemu namenu, ekonom p. Miha pa seveda vsak dan skoči v dolino, da so na mizi kruh, sadje in druge dobrote. P. Vili se je obvezal, da bo pripravljaval duhovne obnove, br. Ambrož ureja sobe, sodeluje pri bogoslužju in streže pri mizi. Zdaj bodo nekaj obveznosti sprejeli tudi novinci.

Pred nami je prva skupna duhovna obnova na Kapeli (13. september), nameravamo pa se udeležiti tudi redovniškega dne (15. september).

Vsem prav lep pozdrav od Svetogorske Kraljice.

p. Zdravko Jakop

Nova Gorica – Kapela Bili smo poleg

Po nekaj mesecih se ponovno oglašam iz naše najbolj zahodne župnije Kapela v Novi Gorici, ki ima svoje najemniške prostore v samostanu na Kostanjevici. Z naslovom želim povedati, da smo bili poleg, ko so se zgodili največji dogodki v Cerkvi na Slovenskem:

10. obletnica Slomškovega bralnega priznanja, evharistični kongres v Celju, srečanje bolnikov na Brezjah. Poleg teh velikih dogodkov pa smo imeli tudi male, za našo župnijo prav tako pomembne: veselili smo se z zakonskimi jubilanti, veselje delili s prvoobhajanci in njihovimi družinami, kot župnija smo poromali na Sveto Goro, ob zaključku prvega leta druženja Frančiškovih otrok smo z otroki, animatorji in starši poromali na Frančiškov hrib na Sveti Gori, iz-

peljali smo, navkljub precej slabemu vremenu, 8. župnijski piknik in se ob koncu srečevanj v sveto-pisemski skupini in skupini Karitas podali za romanje po Krasu:

Repentabor in Lipica. Veroučno leto smo tako zaključili polni lepih vtisov in doživetij. Težko smo pričakovali tradicionalne počitnice za otroke in mlade v drugi polovici avgusta v Strunjanu – zbralo

se nas je skupaj z odraslimi 49 in ob čudovitem sončnem vremenu smo užili nepozaben počitniški teden. Ko to pišem smo že prešli začetne čeri ob začetku novega katehetskega in veroučnega leta. Potrebno je bilo malo spremeniti in prilagoditi veroučni urnik, da lahko starši uskladijo številne izvenšolske dejavnosti svojih na-

debudnežev. Mladi, ki so se minulo leto pridno zbirali na svojih srečanjih, so prav vsi poromali v Stično in si želijo biti skupaj še naprej. Prav ta skupina vliva upanje in pogum za naprej. Skrbi in še ne uresničeni načrti ostajajo pri delu s starši in zakonci. Zelo na kratko zbrano in zapisano o pastoralnem dogajanju v naši župniji naj pripomore k naši medsebojni povezanosti preko misli in molitve. Vse dobro želim.

p. Krizostom

... in kaj je novega pri Novi Štifti

Hvala Bogu, kljub mnogim odlašanjem in prekinitvam, je parkirni prostor od samostanskega kozolca do gozda v glavnem urejen. Ne samo za avtomobile, tudi za obračanje avtobusov je poskrbljeno. Čudnovi bodo posadili drevesca, da bodo vozila v senci v poletni vročini... Romarji in izletniki so s tem zadovoljni, samostanska družina pa tudi.

Slavje ob prazniku Marije vnebovzete je hotelo vreme zagosti. Na predvečer in v na praznik v jutranjih urah se je občutno poznalo, saj nismo imeli le rahlega dežja, ampak pravo neurje. Zgleda, da smo izpitno vprašanje o pogumu dobro prestali, ker nas je Bog takoj nagradil. da nam je poslal lepo vreme že v dopoldanskih urah, popoldne pa je bilo lepo, kakor skoraj vedno za ta Marijin dan.

Ne samo šolarji, tudi FSR začenja z novim študijskim letom... Že september, kaj šele oktober, je obložen z raznimi srečanji Kra-

jevnega, tudi Pokrajinskega bratstva. Narodni svet ni bil in ne bo brez dela. Kakor sveti bratstev, imamo tudi Duhovni asistenti načrte za leto, ki je pred nami Sejanja je bilo in bo veliko, upajmo, da bo nekaj sadov.. Zgleda, da je pripravljenost velika. Kot vsako leto, nam velikokrat zmanjka časa, da bi vse načrtovalno izpeljali.

Brat Filip z Nove štifte

Počitnice v Novem mestu

Med letošnjimi počitnicami je bilo v naši hiši kar pestro. Že pred počitnicami se je začelo pripravljanje na odhod p. Ambroža v Ljubljano, ki je odšel sredi julija. P. Ambrož še enkrat hvala za vse, kar si s svojimi talenti in značajem prinesel v Novo mesto. Tudi na novem delovnem mestu obilo božjega blagoslova. V začetku meseca avgusta se je pri nas naselil br. Tilen Gregor, ki smo mu zaželeli dobrodošlice.

Trije mlajši smo bili v mesecu juliju razporejeni po Frančiškovi taborih, ki so bili letos v Logarski dolini, ob koncu julija je bil tudi počitniški teden za ministrante in pevke v Strunjanu. P. Marko je spremljal počitnikovanje Vere in luči na Pohorju. Tako je mesec julij hitro odkorakal svoj čas.

V mesecu avgustu so ministrianti odšli z ostalimi ministrianti iz naših samostanov in župnij na romanje v Italijo in sicer bolj natančno v Milano in Torino.

Dva brata sta se ob koncu avgusta duhovno osvežila na duhovnih vajah na Sveti gori. Tudi ostali mislim, da smo nabrali novih moči za novo pastoralno leto, ki nas čaka.

V okolici samostana in cerkve se je v tem poletnem času veliko spremenilo, kajti med nami je bil g. Brane, ki je moral „odslužiti“ kazen in se je odločil, da bo to naredil z družbeno koristnim delom. Tako je čez poletje on skrbel za „spodnji“ vrt in košnj

trave tudi na zgornjem vrtu. Veliko zaraščenega grmovja je spet zaživel na novo, očiščene in popravljene so bile nekatere škarpe, nekatere pa še čakajo, da jih znova postavimo na trdne noge.

Veliko bolj nas skrbi, ker smo opazili, da naša cerkev poka po oboku in po stranskih stenah. Na ogled so že prišli prvi statiki. Upamo, da se ne bo pokazalo kaj hujšega.

Vse brate lepo pozdravljamo iz mesta Situl

br. Tadej Inglič

Romanje v Milano in Torino

Letos smo se ministrianti Frančiškanskih župnij s p. Simonom Petrom in br. Mihaelom odpravili na romanje v severni del Italije. Ogledali smo si Milano, Torino in Gardsko jezero. Romanje je trajalo od 6. do 8. avgusta 2010.

Avtobus je iz Novega mesta odpeljal ob 4. uri zjutraj, ob 5-ih smo se jim pridružili še tisti iz Ljubljane, na meji pa smo pobrali še tri Goričane. Vozili smo se 7 ur, vključno s postanki. Pot je minila brez nesreč in tako smo opoldne prispeli v Milano. V tem drugem največjem italijanskem mestu smo si najprej ogledali znamenito operno hišo Skalo (seveda le od zunaj), šli smo skozi galerijo Vittorio Emanuele in na koncu prišli na trg pred ogromno Milansko katedralo. To je 2. največja cerkev v Italiji in 3. največja na svetu. Zgrajena je v gotskem stilu s kar petimi ladjami. Ogledali smo si jo od zunaj, znotraj in šli smo tudi na streho, kamor vodi približno 170 stopnic. Iz strehe pa smo že zagledali naš naslednji cilj – Milanski nogometni stadion San Siro oz. Giuseppe Meazza. Ta ogromni stadion smo si na hitro ogledali od zunaj nato pa smo si z vodičem ogledali tudi notranjost. Stadion je razdeljen

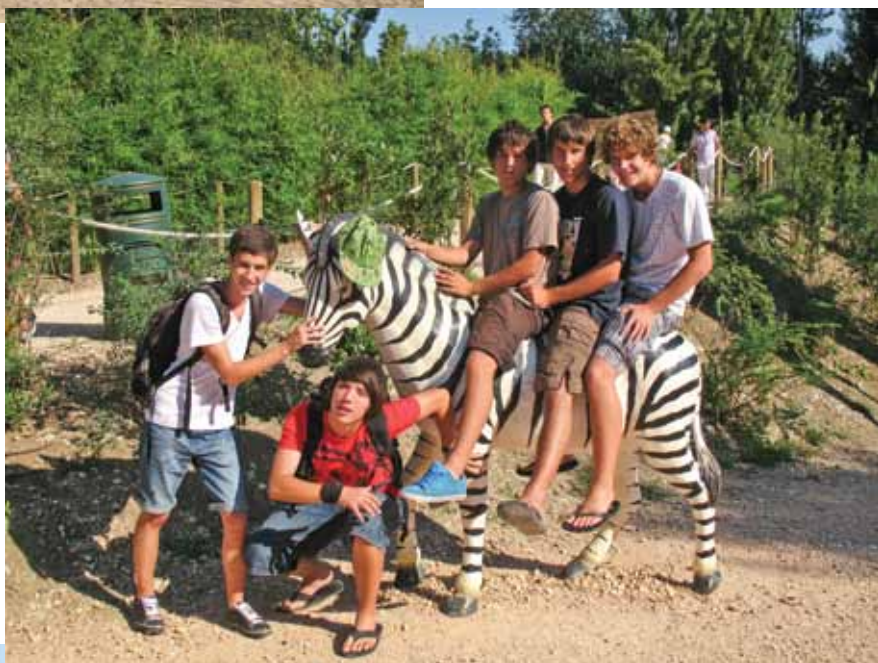

priporočili še njemu, da bi bili dobri ministranti. V Torinu smo obiskali tudi cerkev, ki hrani Torinski prt, mi pa smo lahko videli le kopijo. Nato smo se odpeljali na vrh griča nad Torinom, kjer stoji katedrala Superga. Povzpeli smo se tudi na kupolo, iz katere smo lahko videli praktično celo mesto.

Tretji dan smo se že začeli vračati v Slovenijo. Med potjo smo se ustavili pri Gardskem jezeru in v Safari parku. Po jezeru smo se najprej popeljali s čolnom. Šli smo okoli polotoka na jugu jezera. Med vožnjo smo si ogledali grad in mestce Sirmi-

na 4 dele – zelenega, modrega, rdečega in oranžnega, vsi skupaj pa sprejmejo kar 85 000 ljudi. Potem smo se odpeljali k baziliki sv. Ambroža. Tam smo imeli na grobu, kjer je pokopan sv. Ambrož sv. mašo. Potem smo se odpravili v hotel, ki se nahaja med Milanom in Torinom.

Zjutraj smo se po zajtrku odpravili proti Torinu. Tam smo najprej šli v Don Boskov center, kjer smo imeli mašo. Ogledali smo si cerkev, molili na grobu sv. Janeza Boska in se na kraju, kjer je pokopan sv. Domink Savio, zavetnik ministrantov,

one ter stare ruševine na koncu polotoka. Po maši pa smo se že odpravili proti Safari parku. Najprej smo šli čez prvi del kar z avtobusom, drugega pa smo si ogledali peš. V parku imajo okoli 150 različnih vrst živali in mi smo videli praktično vse. Safari je bila zaključna postaja našega romanja, zato smo bili po ogledu že na poti v Slovenijo. V Ljubljano smo prispeli okoli desete ure zvečer.

*ministrant Žan Zupanc
Marijino oznanjenje, Ljubljana*

V šestem mesecu je Bog poslal angela Gabriela v galilejsko mesto Nazaret ... Lk 1, 26.

Poročilo z mojega pettedenskega obiska v Sveti deželi sem naslovil s svetopisemskim odlomkom, ki nas uvede v osrednji dogodek zgodovine odrešenja, Božje učlovečenje. „VERBUM HIC CARO FACTUM EST“, piše pod menzo oltarja v votlinici Gospodovega oznanjenja Mariji v Nazaretu. To votlinico čuva mogočna bazilika, največja na srednjem vzhodu in obdana z velikim samostanom, kjer sem v tem času bival in opravljal svoje delo.

Shalom

Tabor

Namen mojega potovanja v Sveto deželo je bil dvojen. Spoznati svete kraje in preko vsakdanjih opravil začutiti utrip kustodije.

Na letališču v Telavivu me je v zgodnjih jutranjih urah pričakal gospod Eduardo, uslužbenec muzeja v našem samostanu in v eni uri in pol sva prispela na cilj. Nazaret je kar veliko mesto s skoraj stotisoč prebivalci, od katerih so v večini muslimani, sledijo judje, manjšina pa so z dvajset tisoč dušami kristjani (približno polovica je katolikov, latinskega obreda). Klima je neprijetna. Je vlažno in vroče. V poletnem času nikoli ne dežuje.

Okolica mesta ni lepa. Samo mesto tudi ni bogve kaj urejeno in čisto. Izjema sta samostan in bazilika.

Na vratih mogočnega samostana nas je pričakal brat Siniša, tamkajšnji zakristan hrvaškega rodu. Siniša me je v prihodnjih dneh uvedel v moje delo in potem odšel na dopust. Poleg mene sta bila še dva italijanska klerika (iz mesta Bari) Roberto in Gianni. V samostanu živi in deluje 11 bratov. Od tega so patri arabskega porekla dodeljeni župniji (največja v Sveti deželi), ostali pa spovedujejo, oziroma opravljajo službo turistično-romarskega vodiča. Postojanka

ima tri zakristane, dva za baziliko in enega za cerkev Svetega Jožefa, ki stoji na severni strani samostana. Glavna dejavnost je seveda sprejemanje romarjev. Ker jih je zelo veliko, pri usmerjanju in informiranju pomaga tudi neke vrste redovna skupnost „Shalom“ (brazilskega porekla). Gre za skupnost mladih, ki živijo v hiši ob samostanu in opravljajo prostovoljno delo. Pomagajo tudi pri animiranju večernih pobožnosti, ki jih organizira rektor bazilike. Čez dan se pred votlino opravljajo svete maše, začnši ob osmih in potem vsako uro vse do šestih zvečer. Vmes je dveurna pavza od dvanajstih do dveh. To je glavno dogajanje tamkaj. Ob večerih imajo ob torkih rožni venec, ob četrtek adoracijo pred Najsvetejšim, ob sobotah pa se romarji zvrstijo v procesiji z lučkami. Nedelja je v bistvu enaka kot vsi dnevi v tednu, le da je v popoldanskem času veliko porok (arabskih), zato romarske maše odpadejo, oziroma so predstavljene v cerkev Svetega Jožefa. Ko že omenjam poroke, naj spregovorim še nekaj besed o tamkajšnji župniji. Le ta šteje okrog osem tisoč duš in ima poleg župnika še dva kaplana ter enega duhovnega pomočnika. Je zelo živa župnija s pastoralnim centrom, ki je kakih tristo metrov oddaljen od bazilike. Kot zanimivost naj omenim, da je v pastoral-

Votlina

nem centru tudi velik in sodoben fitness, kjer se radi zbirajo mladi. Župnik jih zbira tudi v poletnem času na tedenskih srečanjih.

V samostanu deluje tudi srednja šola, v kateri poučuje nekaj patrov. Kmalu po mojem prihodu smo se z brati napotili v Jeruzalem (uro in pol vožnje) na kapitelj kustodije. V okviru programa kapitlja smo imeli adoracijo pri sestrah klarisah in po njej druženje na vrtu. Kapitelj vsako leto obišče tudi generalni minister. Ob tej priložnosti je general „odprl“ klavzuro tako, da smo imeli piknik kar skupaj s sestrami na samostanskem vrtu. Samostan sester klaris je bil pred kratkim na novo ustanovljen. Skupnost je v večini francosko govoreča, tako da smo imeli tudi bogoslužje v tem jeziku. Imel sem priliko govoriti z nekaj brati, ki pa na žalost bolj slabo poznajo našo državo. Nekateri se spomnijo bratov, ki so študirali bibliko v Jeruzalemu, skoraj vsi pa poznajo našega komisarja.

Eno od lepših doživetij je bila tudi gora Karmel, kamor smo z nazareško skupnostjo poromali 16. 7., na god Karmelske Matere božje. Na ta praznik že 150 let pri karmeličanih vodijo bogoslužje frančiskani. Za Marijino vnebovzetje pa karmeličani vodijo bogoslužje v Nazareški baziliki.

so lepo urejene in zelo privlačne. Pred odhodom domov, sem si privoščil enodnevni izlet v Haifo z avtobusom iz Nazareta. Bilo je res super.

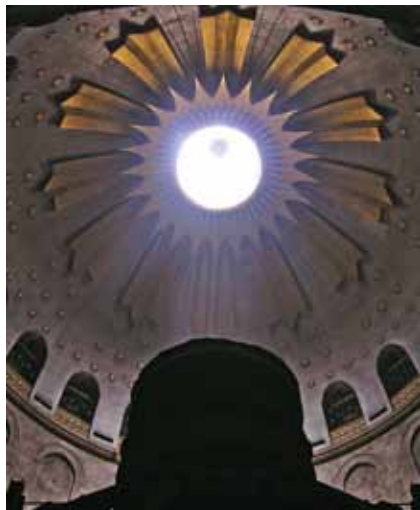
Po vrnitvi bratov s kapitlja se je začelo moje delo. Gvardijan nam je razdelil službe in ker v zakristiji ni bilo več Siniše, sem to delo dobil jaz. Dnevni ritem je bil enoličen in kar naporen. Največ dela je z urejanjem urnika maš in sprejemanjem romarjev. Veliko jih ta kraj obišče samo enkrat v življenju in si zato želi imeti mašo pri votlini. Toda pogosto se zgodi, da zamudijo uro in zelo težko jim je dopovedati, da ne morejo opravljati bogoslužja, ker sledijo druge najavljene

skupine. Čar votline je za mnoge zelo huda skušnjava in je zato pogosto na razpolago kar precej slabe volje. Romarji prihajajo z vseh vetrov. Največ je še vedno Italijanov, sledijo špansko govoreči (Južna Amerika) in pa portugalsko govoreči (Brazilija). Tudi katalonske skupine se najdejo in pa francosko govoreče skupine. Sledijo Poljaki in Angleži ter Nemci in Nizozemci. Lahko bi rekel da so neromanski narodi bolj redkost (vsaj poleti).

Bazilika, ki stoji nad votlino, je bila zgrajena v šestdesetih letih. Preden so se bratje lotili gradnje so opravili temeljita arheološka izkopavanja. Grajena je v dveh nadstropjih z odprtino na sredini. Tako je možno videti v sredini mogočne kupole iz spodnjega nadstropja, iz votline. Kupola je od znotraj bela kot lilija in simbolizira božji spust na zemljo v telo Device, ki ga simbolizirata odprtina in votlina. Zgradba je železobetonska in večina površin je v sivi barvi. Nekaj površin je okrašenih z mozaiki. Baziliko krasijo tudi barvna okna, zunaj pa je obložena s kamnitimi ploščami, ki s črtastim vzorcem spominjajo na italijanske srednjeveške cerkve. Znotraj deluje precej hladno, sploh spodnje nadstropje. V njem je moč videti ostanke cerkva iz bizantinske, križarske in baročne dobe. Nekaj povsem drugega je votlina, ki jo krasí lepa oltar-

Bazilika

Božji grob

na miza z visečima lučkama, ki s svojim rdečim sijem osvetljujejo pomenljivi napis: „VERBUM HIC CARO FACTUM EST!“ Votlina je pregrajena z lično železno ograjo, od katere pa ima ključ samo zakristan. Se zgodi, da se le ta usmili kakšne pobožne duše in jo spusti v votlino. Votlina ima res nek poseben čar. Predvsem zaradi mnogih romarjev in molitev. Tudi sam sem se mnogokrat zadržal pred votlino in „en mau požebal“.

Naš vsakdanjik je včasih prekinila gvardijanova dobra volja, kar je pomenilo, da nas bo verjetno odpeljal na izlet. In res smo se nekega dne odpravili na goro blagrov in ob Galilejsko Jezero ter si ogledali še Kafarnaum, Tabgo (kraj Petrovega primata) in kraj čudeža pomnožitve kruha. Zelo lepi in z arheološkega vidika zelo bogati kraji. Od vsega pa me je najbolj presenetila zelo upadla gladina Galilejskega jezera, ki napaja cel Izrael s sladko vodo. Ker država živi od kmetijstva in turizma, gre te vode kar precej. Gladina je tako nižja za kar šest do sedem metrov.

Druga priložnost za obisk Galilejskega Jezera pa se je ponudila ob prihodu komisarja p. Petra Lavriha, ko smo se v njem tudi kopali in si ob obali privoščili okusno Petrovo ribo.

V bližini praznika Jezusove spreminitve na Gori sem izvedel v samostanu, da bodo župljani, kot vsako leto, tudi tokrat peš romali iz Nazareta na goro Tabor. Z veseljem sem se jim pridružil in se ob polnoči na 6. avgust skupaj s pet-

desetimi mladimi romarji podal na pet ur dolgo peš romanje. Zaključili smo ga z lepo peto mašo v arabskem jeziku. Ob desetih dopoldne je potem sledila še maša v latinščini, italijanščini in arabščini, ki jo je vodil p. Artemio, vikar kustodije. Vzpon na goro ob soju lune in ob petju muezinov je res nekaj čudovitega in nepozabnega. Poleg tega pa tudi lep razgled in prijetna klima ustvarjata ozračje, da bi človek z veseljem ostal tamkaj še kak dan. Nazaj smo se odpeljali z avtomobili. Zopet smo se vrnili v stari ritm življenja v zakotnem Nazaretu.

Čez teden dni, tik pred odhodom, pa nam je bilo dano obiskati tudi dolino Jordana, Mrtvo morje ter

Nazaret

Jeruzalem z okolico. Kopanje v mrtvem morju ni nič posebnega, če nimaš vsaj sto kilogramov. Ker sta jih imela moja italijanska kolega je bilo zanimivo vsaj opazovati kakšno težavo lahko povzroča močna sila vzgona na materijo z nižjo gostoto. Vročina je tam res neznosna in nič kaj prijetna okolica. Presenetilo me je dejstvo, da Mrtvega morja brez korenitega posega gradbenikov verjetno kmalu ne bo več. Gladina se namreč vsako leto zniža za cel meter. Obstajajo načrti o prekopu iz Rdečega ali Sredozemskega morja, kar bi rešilo ta problem, a so še bolj v povojih.

V Jeruzalemu smo ostali za štiri dni in lahko rečem, da je bil to najlepši del mojega bivanja v Izraelu. Bratje so zelo odprti in zelo gostoljubni. Tako sem si lahko ogledal tudi življenje znotraj samostanov in se srečal s problemi, ki jim jih povzroča bivanje v kulturno tako pestrem ozračju. Poleg raznih na-

rodnosti iz katerih prihajajo bratje še kulturni kaos Jeruzalema in turistov vseh vrst.

Obiskal sem vse najpomembnejše znamenitosti tega kraja. Predvsem tiste, za katere si moraš vzeti malo več časa. Naprimer 400 m dolg Ezekijev tunel, ki vodi iz starega Davidovega mesta pa vse do Siloe. Drug podvig je bil pot od Jeruzalema do Betfage. Potem povratek iz Betlehema preko palestinskega zidovja nazaj v Jeruzalem, tako skupaj s palestinci, da človek malo bolj doživi tamkajšnji svet. Palestinske razmere so kar kritične. V Betlehemu se zelo dobro občuti revščina muslimanskega prebivalstva. Pred baziliko Jezusovega rojstva veliko žena prosi za denar mimoidoče romarje. Mesto je polno mladih ljudi, ki pa bolj kot ne posedajo po ulicah. Prehod čez palestinski zid je pa tudi doživetje posebne vrste, podobno kontroli na letališču v Tel Avivu.

Večino vsega tega kar naštevam poznate, na kratko sem želel opisati nekaj mojih doživetij v Sveti deželi. Hvaležen sem provincialu, da mi je omogočil to zelo lepo in bogato izkušnjo bivanja v Izraelu. Na kratko lahko rečem, da tamkaj človek izkusi problematiko muslimanskega sveta, s katero se bomo kmalu aktivno soočali tudi v Evropi. Poleg tega se zaveš kaj pomeni biti navzoč, biti prisoten na nekem področju. Ko Evropa kuje razne zakonodaje se sprašujem, za koga to sploh dela in če bo čez čas vse to sploh še veljalo. Ne vem zakaj mi ne da miru domneva, da muslimani bolje, čeprav nevede, živijo evangeljska stavka „Ne skrbite za jutri...“ in „Kdor hoče svoje življenje rešiti ga bo izgubil...“

Ob koncu me je gvardijan samostana v Nazaretu pospremil na letališče v Tel Aviv. V dar sem dobil zelo lepo ikono Gospodovega oznanjenja Mariji. Ob slovesu je izrazil željo, da bi drugo leto zopet kdo prišel iz Slovenije na tovrstno izkušnjo in naj zato naredim malo reklame.

br. Jan Cvetek

Br. Marko Semren – banjaluški pomožni škof

15. julija 2010 je papež Benedikt XVI. br. Marka Semrena, člana Frančiškanske province Bosne Srebrene imenoval za pomožnega banjaluškega škofa in mu kot naslovno škofijo dal Abardiro v današnji Tuniziji.

Br. Marko se je rodil 9. aprila 1954 v župniji Bila pri Livnu. Po osnovni šoli je obiskoval frančiškansko klasični gimnazijo v Visokem. V noviciat je vstopil 15. julija 1973 in leto preizkušnje preživel v samostanu na Humcu. Slovesne zaobljube je naredil 13. aprila 1980, diakon je postal 14. decembra 1980, duhovnik pa 29. junija 1981 v Sarajevu.

Pozneje je na Antonianumu študiral frančiškansko duhovnost, kjer je tudi doktoriral.

V svojem duhovniškem služenju je bil kaplan, profesor, magister bogoslovcev in novincev, župnik in dekan, in nazadnje gvardijan frančiškanskega samostana Gorica/Livno. Bil je tudi provincialni definitor, generalni vizitator v provinci sv. Cirila in Metoda v Zagrebu, član Sveta za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja škofovske konference BIH, tajnik za vzgojo in študij pri Južnoslovanski konferenci provincialnih ministrov OFM, če naštejemo samo nekatere izmed služb, ki jih je vršil.

Za svoje škofovsko geslo si je izbral: ADSUM DEI BENIGNITATE (Po Božji dobroti, tukaj sem).

Br. Marko je bil v škofa posvečen 18. septembra 2010 v stolnici sv. Bonaventura v Banja Luki. Glavni posvečevalec je bil banjaluški škof Franjo Komarica, sopusvečevalca pa kardinal Vinko Puljić in apostolski nuncij v Bosni in Hercegovini Alessandro D'Errico. To je bilo prvo škofovsko posvečenje v banjaluški škofiji.

V zahvalnem govoru je med drugim povedal: „V čudovitem ozračju današnjega dneva imam na srcu besede sv. Frančiška o škofih, ki so obenem tudi program mojega škofovskega služenja. Sv. Frančišek je namreč rekel, da so škofje 'obličje Cerkve', in da mora prav na njihovem obličju odsevati vsa njena lepota. Sv. Avgustin pa dodaja: 'Da bi bil obraz v resnici lep, mora biti usklajen z razmerji, primerno okrašen in ljubke barve'“.

Služenje frančiškanov v Cerkvi se kaže v potrpežljivem in vztrajnem izvrševanju apostolskega poslanstva. Potrebe Cerkve ter zahteve papežev in

*br. Marko Semren - banjaluški pomožni škof
foto: franjevačka provincija Bosna Srebrena*

škofov, naj se manjši bratje bolj neposredno vključijo v dušno pastirstvo, so pripeljale do tega, da je 50 frančiškanov Bosanske vikarije in nato province Bosne Srebrene vršilo škofovsko službo v katoliški Cerkvi od leta 1340 do 2010. Od teh sem jaz 50. V svojem škofovskem služenju želim biti lepo, dobro, resnično, pravično in sveto obličje Cerkve. V moji škofovski službi mi je v oporo Božja dobrot, priprošnja blažene Device Marije, sv. Frančiška, sv. Bonaventure in molitve vseh vernikov. Vsem hvala!“

p. Stane Zore

Angelov nagovor Marije

Sveti Luka nam v I. poglavju svojega Evangelija (vrstice 28-37) opisuje, kako je Angel Gospodov oznanil Mariji, da bo spočela Jezusa od Svetega Duha. V tem prispevku bi se rad omejil samo na angelove prve besede, ki jih razni prevodi Svetega pisma in za njimi tudi katekizmi navajajo na različne načine.

Pričnimo z Lužiškimi Srbi, ki imajo še starejšo obliko Zdravamarije v nemščini: »Božja porodnica in Devica, veseli se milosti polna Marija«¹. Iz leta 1545 beležimo Martina Lutera: »Pozdravljena bodi, ljubka blažena«². Sledita mu Primož Trubar, okoli leta 1560: »Veseli se ti, prijatla«³. Jurij Dalmatin, 1584: »Veseli se ti, z milostjo obdana«⁴. Vulgata Klementina, 1592: »Ave, gratia plena«⁵. Prevod kralja Jakoba, 1611, in tipična ameriška iz leta 1901: »Pozdravljena ti, ki si zelo ljubljena«⁶. Francoska iz leta 1910: »Pozdravljam te, ki ti je bila dana velika milost«⁷. Francoska jeruzalemske šole, 1961: »Pozdravljena milosti polna«, toda v opombi: »Veseli se ti, ki si bila napolnjena in ostaneš polna Božje naklonjenosti«⁸. Francoski molitvenik: »Veseli se, Marija, z milostjo napolnjena«⁹. Italijanska Jehovcev iz leta 1987: »Dober dan, viso-

ko priljubljena«¹⁰. Hrvaška Jehovska iz leta 1999: »Zdravo, visoko povlaštena«¹¹. Slovenska tipična iz leta 1997: »Pozdravljena, obdana z milostjo«, ki pa vsaj v opombi opozarja, da se v izvirniku bere: »Veseli se, obdana z milostjo«¹². Prav tako samo v opombi najnovejša iz leta 2010¹³. Jubilejna, iz leta 1985, pa ima že kar v tekstu: »Veseli se, milosti polna«¹⁴.

Med katekizmi lahko izberemo *Veliki katekizem*, iz leta 1896, ki so ga odobrili vsi avstrijski škofje: »Češčena Marija, milosti polna«¹⁵, in dodamo še sedanji *Katekizem katoliške Cerkve, Kompendij* iz leta 2007, ki ima še vedno: »Zdrava Marija, milosti polna«¹⁶.

I.-Veseli se

Kakor je razvidno iz gornjih citatov iz raznih izdaj Svetega pisma, latinski prevod in nekateri drugi mislijo, da je angel najprej pozdravil Marijo. Ta podmena temelji na dejstvu, da ima grški glagol 'hairō' dva temeljna pomena: prvi se uporablja kot pozdrav, drugi kot glagol, ki izraža veselje. Kot pozdrav ga nahajamo tudi v Novi zavezi, kot na primer pri Mateju 26, 49, kjer Juda pozdravlja Jezusa: »Haire Rabbi«, v prevodih Ave – Pozdravljen Učitelj; ali v 28, 9, kjer Jezus sam pozdravlja žene: »Hairete – Avete – Pozdravljene«.

Ker pa v Bibliji angeli ne pozdravljajo svojih naslovljencev, bi bilo bolje, da se držimo naših najboljših biblicistov, ki nas že 500 let opozarjajo, da je prva beseda angela bila »Veseli se«. Ker nekateri mislijo, da je v naših molitvah vsaka beseda čarobna, ki se

1 Glej Internet, spletna stran Wikipedia, Ave Maria, Ostkirchliche Form: »Gottesgebäuerin und Jungfrau, freue dich hochbegnadete Maria«

2 Internet, Biblija.net, Lk 1, 28: »Gegrüßet seiest du holdselige«.

3 Prav tam, TRB. O besedi 'prijatelj' glej »Slovar slovenskega knjižnega jezika« istotam.

4 Prav tam, DAL.

5 Prav tam, VLC.

6 Prav tam, King James Version: »Heil thou that are highly favored«; American Standard: »Hail thou that are highly favored«

7 *La sainte Bible, de l'École biblique de Jérusalem*, Luc 1, 28 note d: »Au lieu de 'Salut' on peut aussi traduire: 'Réjouis toi' et voir dans l'expression une allusion messianique, Za 9, 9; 'comblée de grâce' lire: 'toi qui as été et demeure remplie de grâce', ou 'de faveure divine'«.

8 Glej *Biblija*, The holy Bible, Croatian 1999, Luka 1, 28.

9 *Sveto pismo. Nova zaveza in Psalms*. Jeruzalemska izdaja, Ljubljana 2010, Lk 1, 28 in opomba.

10 Glej *Veliki katekizem ali krščanski nauk*, Ljubljana 1896, str. 208.

11 Glej Guillaume, *Je vous salue Marie*, Le nome de Marie; Janez Keber, *Leksikon imen*, Celje 1988, Marija

12 Internet, Biblija.net, SSP

13 Sveto pismo. Nova zaveza in Psalms. Jeruzalemska izdaja, Ljubljana 2010, Lk 1, 28 in opomba.

14 Sveto pismo nove zaveze. Jubilejni prevod, Ljubljana 1985, Lk 1, 28.

15 Glej *Veliki katekizem ali krščanski nauk*, Ljubljana 1896, str. 208.

16 Glej *Katekizem katoliške Cerkve. Kompendij*, Ljubljana 2007, str. 201.

je ne sme spreminjati, naj se spomni, da smo dolga leta molili: »Češčena«, da so nam potem jugoslovanski škofje v Zagrebu naročili, naj začenjamo angelovo oznanilo z besedico »Zdrava«; zato nam ne bi smelo biti tako težko privzeti svetopisemsko »Veseli se« ali »Raduj se«, posebno še ker so si partizani prisvojili ta pozdrav, in bi si kdo lahko mislil, da tudi mi katoličani Marijo pozdravljamo »Zdrava, tovarišica«.

V Jubilejni izdaji so katoliški in evangeličanski strokovnjaki v Svetem pismu svojo opredelitev za »Veseli se« tako obrazložili: »V tej zvezi ta velelnik [haire] ni pozdrav, ki je bil v grškem svetu čisto vsakdanji. V njem najbrž odmevajo napovedi odrešenja Sionski hčeri, Sofonije 3, 14-15: "Veseli in raduj se, hči jeruzalemska... Gospod je v tvoji sredi", in Zaharije 9, 9: "Silno se raduj, hči sionska... glej, tvoj kralj prihaja k tebi". Izraža pa radost veselega oznanila, prim. Luka 1, 14: Janez "ti bo v radost in veselje in mnogi se bodo veselili njegovega rojstva". Gre za mesijansko veselje«.

II – Marija

Ime Marija se nahaja samo v katekizemskih molitvah in molitvenikih, ne pa v naših citatih angelovih besed. Strokovnjaki¹⁷ nas opozarjajo, da se angel poslužuje etimološkega pomena imena Marija, ki je soroden z besedo milost, ki v grškem prevodu Stare zaveze večkrat pomeni naklonjenost kralja, pa tudi ljubeznivost. Od tod toliko različic v raznih prevodih. Trubarjev »prijatliiva« pomeni »zelo naklonjena«. Kaj pa hočejo hrvaški Jehovci izraziti z besedo »povlaštena«, nisem mogel dognati. Zdi se mi tudi, da naši teologi in preprosti ljudje izraz »milosti polna« umevajo kot »polna posvečujoče milosti«, kar je dogmatično pravilno, ne odgovarja pa izvirniku, ki ima v mislih najbrž »miline polno« Marijo.

17 Glej Guillaume, Je vous salue Marie, Le nome de Marie; Janez Keber, Leksikon imen, Celje 1988, Marija.

Plitva globalizacija

Plitva globalizacija se sliši tako protislovno, kot če rečemo »globoka« planina ali »visoka« dolina.

Globalizacija ima apostole, ki jo oznanjajo bolj zavzeto kot misijonarji evangelij. Seveda imajo razloge za to, svoje interese. Podpirajo jih celo tisti, ki z globalizacijo največ izgubljajo. Komu verjeti? Tistim, ki trdijo, da je globalizacija priložnost za vse, ali onim, ki trdijo, da je globalizacija nova oblika gospodarske, politične in duhovne kolonizacije svetovnega vzhoda in juga. Analitiki stanja v svetu so mnenja, da je globalizacija le lepši izraz za imperializem oziroma da je njegova posodobljena izdaja. Globalizacija je roparski pohod gospodarskih in finančnih trustov in kartelov po vsej zemeljski obli. Njeni zagovorniki jo slikajo v najlepši luči in kot neizbežen proces. Nasprotniki globalizacije pa opazajo, da postajajo države in krajevne oblasti lutke v rokah globalnih režiserjev. Trdijo, da globalizacija ni naravni proces, ampak preračunan poskus gospodarsko razvitih držav. Zagovorniki poudarjajo koristi globalizacije in napredek, ki ga prinaša s seboj, nasprotniki pa menijo, da je rezultat globalizacije naraščanje števila lačnih v nerazvitih deželah. Npr.: nezaslišano je, da delavec po več mesecev ne dobi niti minimalne plače, njegov šef pa redno prejema dobro plačo, ko vse »zavozi«, pa še visoko odpravnino!

Požrešna globalizacija povečuje ropanje in onesnaževanje narave. Tudi v najbolj oddaljenih krajih uničuje krajevne tradicije, navade, običaje, obenem pa izginjajo etnične skupine in njihovi jeziki. Že Mahatma Gandhi je slutil vsiljevanje zahodnih »vrednot«. »Nočem, da zidovi z vseh strani obdajajo mojo hišo ali da so okna v njej zadelana. Hočem, da kulture vseh dežel kolikor je mogoče svobodno vejejo okoli moje domačije. Toda ne dovolim, da jo podrejo.«

Globalizacija je dejstvo, zato se je treba nujno dogovoriti o nujnih navodilih za skupno življenje in se po dogovorih ravnati. To pa ni lahko, saj nekateri vidijo kot model predvsem tehnološko razvito Evropo, spet drugi vidijo Evropo kot liberalno in humanistično skupnost, vodstvo Cerkve pa vidi predvsem evangelizirano Evropo. To je krščansko obnovljena in duhovno enotna Evropa (ki pa je prav zdaj na slabem glasu). Tako zamišljena Evropa po-

trebuje globalni etos. Teolog Hans Kung govori o »svetovnem etosu« in sam trdi, da ne gre za nadomestilo za Evangelij oziroma Sveto pismo ter za izročila drugih svetovnih religij. Etos naj bi pomagal po vsem svetu udejanjiti vrednote, ki jih učijo vse religije sveta. Kung hoče reči, da je pogoj za svetovni etos sprava med religijami. Papež Ratzinger je zadržan: »Tam, kjer ljudje pozabijo, kdo jim nalaga etično ravnanje, se namreč rado zgodi, da se javijo k besedi posamezniki in skupine, ki jim vsiljujejo svoje poglede.« Prispevek kristjanov h globalni etiki ni nov spisek vrednot, pač pa sporočilo: stvarstvo je Božje in v njem je Bog navzoč.

Slovenci moramo imeti, kot vsaka druga država, svoj nacionalni interes, zato ne smemo nasedati apostolom globalizacije, »ki oznanjajo evangelij trga, potrošništva in sreče, ki naj temelji na kupovanju in trošenju stvari in storitev, ki jih ne potrebujemo«.

Slovenci se ne bomo obdržali, če bomo otrokom zapustili le avtoceste, prenosne telefone, trgovske centre ali če jih bomo naučili računalniške tehnike in angleškega jezika, pač pa, če jim bomo zapustili slovenski jezik, ljubezen do slovenske zemlje, nacionalni ponos in odgovornost do naroda. Svetovljan ni tisti, ki veliko potuje, proizvaja, zna več jezikov, trguje z daljnimi deželami, ampak tisti, ki pozna osebno, družinsko, rodovno, narodno in obče človeško zgodbo in jo je sposoben in voljan pripovedovati drugim.

Globalizacija je dokaj plitva. Naša država, kot vsaka druga, mora vedeti za svoj nacionalni interes, za svoje meje in poleg svetovnega etosa živeti evangelij. Kako pa bo razpad evropske skupnosti, ki naj bi razpadla pred letom 2025, vplival na globalizacijo, je težko predvideti.

P. Zdravko Jakop

† br. Ignacij (Jožef) Kukanja

5. 5. 1920 - 24. 9. 2010

Dragi bratje, spoštovana sestra našega pokojnega brata Ignaca Dora in brat Srečko, dragi bratje in sestre. Zbrali smo se, da pokojnega br. Ignaca z mašo zadušnico in krščanskim pogrebom pospremimo k počitku med drugimi našimi brati, ki na ljubljanskih Žalah čakajo vstajenja.

Pokojni br. Ignac Kukanja se je rodil 5. maja leta 1920 v vasi Divči v župniji Komen. Očetu je bilo ime Jožef, materi pa Kristina in je imela dekliški priimek Baša. Pri krstu so mu dali ime Jožef. Izučil se je za zidarja.

Vojna našemu bratu ni prizanesla. Italijansko vojsko je služil od 18. marca 1940 do junija 1941 na Reki ter v Ventimiglii in Veroni. Pozneje, to je od 15. februarja 1944 do julija 1945 je bil v nemški internaciji. Sam je o tem času napisal takole: „V taborišče smo šli 15. februarja 1944. Neumarkt – to je med Nürnbergom in Regensburgom. Župniku Viktorju Kosu in kaplanu Renerju so rekli Nemci, da ostaneta lahko doma, onadva sta jim odgovorila, da gresta z ljudmi. Potem so naše ljudi dali delati ali na kmete ali v tovarne. V taborišču so ostali stari in bolni. Mi smo šli na kmete: jaz, sestra in starši; to je Bubenheim pri Treuchtlingenu, to je med Nürnbergom in Münchnom. Osvobojeni smo bili na praznik sv. Jurija, 24. 4. 1945. Ko smo prišli skupaj, je moja mati molila: O sveti Jurij, ti vojščak nebeški, premagaj tega sovražnika. Domov smo se vrnili 9. 8. 1945.“

Kako je br. Ignaca nagovoril sv. Frančišek Asiški, ne vem. Je pa leta 1954, in sicer 1. maja zapro-

sil za vstop v frančiškanski red. Najprej kot samostanski tretjerednik. V habit frančiškanskega tretjerednika je bil preoblečen 8. decembra 1954 v kapeli samostana v Ljubljani. Čez tri leta, 23. septembra 1957 je, kakor je zapisano v poročilu o preobleki, po konventni sveti maši ob 6. zjutraj sprejet v noviciat v cerkvi sv. Lenarta v Novem mestu. Leto in dan pozneje, 24. septembra 1958 je za tri leta naredil neslovesne začasne zaobljube. Spet v

Novem mestu. Prvič jih je zato ponovil 24. septembra 1961 v našem samostanu na Kostanjevici v Novi Gorici. Potem pa še enkrat, 24. septembra 1962, tokrat v samostanu v Strunjanu.

Ko bi moral naslednje leto ponoviti zaobljube, je v sebi začutil negotovost. Ni si upal še enkrat ponoviti zaobljub, zato je 24. septembra 1963 izstopil iz reda in se vrnil k staršem v Divčo. Pa ni mogel ostati tam. Moral se je vrniti. Že 28. septembra 1963 je zaprosil za ponovni sprejem, kot tretjerednik. In to je ostal do konca življenja na tem svetu. Zadnjih

sedem let je bil bolan, od tega zadnja dobra štiri leta privezan na posteljo. Ob tem bi rad izrekel priznanje in zahvalo našemu br. Ksaverju, ki je kakor sin skrbel zanj. Kakšna je bila njegova skrb kažejo besede, ki jih je izrekel zdravnik, ko je bil pred nedavnim pri br. Ignacu: „Tako negovanega bolnika pa človek zelo redko vidi.“ Ob tem mi prihaja na misel Jezusova beseda iz Lukovega evangelija: „Resnično, povem vam: Nikogar ni, ki bi zaradi Božjega kraljestva zapustil hišo ali ženo ali brate ali starše ali otroke in bi ne prejel v tem času veliko več, v prihodnjem veku pa večno življenje.“ (Lk 18, 29-30). Dragi br. Ksaver, hvala ti za tvojo skrb in ljubezen, ki si jo pokazal br. Ignacu. Ob tem pa se želim zahvaliti tudi vsem drugim, ki ste karkoli storili za br. Ignaca, se zanimali za njegovo zdravje, mu po br. Ksaverju poslali kak „priboljšek“ ali se ga spominjali v molitvi. Dobri Bog naj v svoji velikodušnosti vsem da svojega blagoslova.

Presenetljivo je, kako je bil 24. september povezan z našim pokojnim br. Ignacem. 24. septembra je naredil prve začasne zaobljube, 24. septembra jih je ponavljal, 24. septembra se je vrnil k svojim staršem in prejšnji teden v petek, 24. septembra je zadnjič izkazal pokorščino nebeškemu Očetu in se poslovil s tega sveta. 28. septembra leta 1963 pa je spet prišel nazaj v samostan, ker je bilo tam njegovo mesto, tam je bil njegov klic. In danes, 28. septembra, ga bomo z vero in molitvami položili v grob med brate. Ko se človek skozi te življenjepi-

sne podatke ozira v življenje pokojnega br. Ignaca, bi rekel, da je živel preprosto. Nobenih velikih dejanj, nobene dediščine, ki bi bila zanimiva za zgodovinarje in življenjepisce. Sveta preproščina, bi morda rekli ob površnem srečanju z njim.

Če pa pokojnega pogledamo bolj od blizu, spoznamo, da vsako srečanje s človekom in njegovim življenjem pomeni srečanje s skrivnostjo. In pri tem ne mislim leporečiti. Življenje br. Ignaca je v resnici skrivnost. Naj to ponazorim na treh potezah njegovega življenja.

Ko sem bral listič, ki ga je napisal s svojo roko, sem videl, da se je težko izražal s svinčnikom. V njegovih besedah ni nič šolskega, nič pravopisnega. Pa vendar je bil br. Ignac po drugi strani odličen matematik, ki je znal uporabljati logaritme – za marsikoga med nami pojem, za katerega ve, kam sodi, si pa z njim ne more nič pomagati. S to matematično sposobnostjo je večkrat poučil priznane zidarske mojstre, da bo kakšna plošča prešibka, kakšen zid pretanek. In dali so mu prav. Br. Ignac je vedno čutil veliko spoštovanje do svetega očeta – ne samo spoštovanje, moral bi reči ljubezen. Zato je brez pomišljanja, dokler je to še mogel, za vse praznike svetemu očetu napisal prijazna voščila in mu jih poslal. In vedno je dobil odgovor. In ko so na pokojnega papeža Janeza Pavla II. 13. maja 1981 na trgu sv. Petra naredili atentat, je br. Ignac začel delati pokoro za njegovo ozdravitev in okrevanje. Mesece

je spal na golih deskah, da bi na ta način papežu z Božjo pomočjo pomagal do zdravja. Tega ni nikoli obešal na veliki zvon. Ne svojih voščil svetemu očetu in ne pokore, ki jo je delal za njegovo ozdravitev. Stvari smo izvedeli bolj ali manj slučajno, mimogrede. Ljubezen se ne napihuje, pravi Pavel Korinčanom.

Drugo področje, ki je zajemalo znaten del življenja pokojnega br. Ignaca, je bila njegova pobožnost do nebeške matere Marije. Že med vojno se je uprl, da bi odšel na rusko fronto in dejal, da bratov ne bo pobijal. Zaradi tega so ga hoteli ustreliti. Postavili so ga pred zid, da ga ubijejo. In br. Ignac je z vso močjo vere in pobožnosti zaklical: „Marija Pomagaj!“ Ostal je živ. Marsikdo med nami se ga spominja, kako je šel v delavskih hlačah, v gumijastih škornjih in z nahrbtnikom na ramah proti Rožniku. Pot ga je vedno vodila h kapeli Lurške Matere Božje pod Rožnikom, za katero je vedno vzorno skrbel. Pa tudi žaljivih napisov na zidovih cerkva in samostanov ni prenesel. Takoj se je odpravil in tak napis na različne načine in različnimi orodji, včasih tudi s kamnoseškim dletom, spravil z zidu.

In še zadnja stvar, v kateri me pokojni br. Ignac uči. Včasih, kadar mu kakšna beseda tega ali onega brata ni bila ravno po volji, je kratko pripomnil: „Molčite, 'šparajte' besede za zadnjo uro.“ Sam ni nikoli ravno veliko govoril. Predvsem pa ni nikoli, zares nikoli na kakršen koli način govoril zoper svoje brate. Čeprav sem bil

kot bogoslovec večkrat tudi sam med tistima dvema možema, ki ju je potreboval bolj kot podporo kot resnično pomoč za dela, ki se jih je lotil, se ne spomnim, da bi kdajkoli izrekel žal besedo zoper kateregakoli človeka. V letih svoje bolezni pa je povsem utihnil. Zadnje besede, ki jih je še mogel izgovoriti, je bila molitev angelovega češčenja, ki jo je takrat, kadar mu je bilo malo bolje, molil z br. Ksaverjem. Tudi v zadnji uri je molčal.

Rad bi, da bi tudi vsi mi, ki smo se danes prišli posloviti od našega br. Ignaca, iskreno spoštovali sveto Cerkev in svetega Očeta, imeli pristno, otroško zaupno pobožnost do Matere Marije – Marija bo poskrbela, je imel navado reči br. Ignac, in da bi se naučili molčati, da bi se naučili umolkneti za vse slabe besede.

Dragi bratje in sestre, zahvalim se vam, da ste se prišli v molitvi in daritvi posloviti od br. Ignaca, njegovi sestri in bratu ter drugim sorodnikom, in na poseben način našemu br. Ksaverju pa izrekam sožalje in prosim Gospoda, naj jih potolaži.

Dragi br. Ignac, hvala za vaše življenje in zgled, ki ste ga delili z nami in naj vam vsemogočni Bog, ki vam je z boleznijo vzel zidarsko orodje iz rok, nakloni veselje večnega življenja. Vi pa nam pri Očetu izprosite novih, zvestih Franciškovich bratov.

p. Stane Zore

Knjige bratov iz Bosne

Razstavno dvoranico v tukajšnji osrednji knjižnični ustanovi od četrta zapolnjuje delec čara, ki sicer kraljuje v neprimerno manjših knjižnicah, odmaknjenih od javnega pogleda, ki pa se kdaj ponašajo tudi z daljšo tradicijo, kot jo ima Narodna in univerzitetna knjižnica. Njena spoštljiva zgodovina sicer seže tja do Marije Terezije in do

kaj in kje Flores in colores, razstava knjig iz frančiškanskega samostana v Novem mestu, na ogled v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani.

do 30. 8.

zakaj razstava za ljubitelje starih misli na prastarem, še ročno izdelanem papirju, ki je zobu stoletij veliko laže kos kot moderni industrijski papir

nekaj mlajše uvedbe prejetanja obveznega izvoda na območju dežele Kranjske v zgodnjem 19. stoletju.

Tokrat predstavljajo knjižno zakladnico novomeških frančiškanov, ki so v zgodovino dolenske metropole vstopili leta 1469, torej približno takrat kot natisnjena knjiga v evropsko zgodovino, tja pa so čez Hrvaško in Belo krajino pribežali iz Bosne. Razlog so bili kajpak Turki. Nekaj knjižnega gradiva so ob prihodu že imeli v prtljagi, tako da so v zbirki (zdaj obsega približno 12 tisoč knjig) tudi rokopisi in inkunabule, 30 izvirnikov, ki so zdaj dostopni v NUK, pa je iz 16. stoletja. Res je kaj videti: dragocene knjige s področja zgodovine, seveda teologije, medicine iz časov, ko so še mislili, da se v maternici skriva filozofsko jajce, farmacije, prava in širše humanistike. Zvezda v izboru je pravkar restavrirani, ročno obarvani izvod bogato ilustriranega zeliščarskega dela Kreutterbuch Hieronymusa Bocka, ob njem pa si je mogoče ogledati še Rimsko zgodovino Livija Tita z lastninskim vpisom nikogar drugega kot Jurija Dalmatina, zgodnjo znanstveno upodobitev podgan v knjigi Mattiolija, ki je bridki konec zaradi zastrupitve z živim srebrom storil v naši Idriji, knjigo o – pretežno – odvajalih in nekaj odličnih lesorezov, recimo dela Ursa Grafa, in ilustracij, nastalih po predlogah Hansa Holbeina ml. **Vojko Urbančič**

Nedelo 18. 6. 2010

Zgovorni pater Felicijan

Davnega leta 1472 so si v Novem mestu našli varno zatočišče frančiškani. Pred Turki so pribežali iz Bosne. Tu so zgradili samostan in cerkev. Leta 1723 so samostansko stavbo povežali za tamkajšnje knjižnico. Frančiškani so bili tudi prvi upravitelji novomeške gimnazije. V Novem mestu ima šolstvo dolgo tradicijo. Kapiteljska šola se omenja že leta 1509; obstajala je do 1786. Od 1746, pa je delovala frančiškanska gimnazija.

Kot ugotavlja raziskovalni svetnik mag. Stane Granda, se v kulturnem in posebnem pogledu Novo mesto v korikuranci, s cilicijanskima samostanoma v Šišči in Kostanjevici na Krki dolgo ni moglo uveljaviti. A je v razpisu letnega precej priporočila pravi ustanovitelj novomeške kolegialne kapiteljske šole. Za letno potrdilo so ga imeli organizirani tudi frančiškani.

Za Novo mesto in širše okolje je bila gimnazija, ki so jo ustanovili frančiškani pred 564 leti, izjemno pomembna. Tu so se izobraževali številni poznati najvidnejši slovenski kulturniki, znanstveniki in politiki.

so postreli in zmetali v reko Krko. Ob teh dogodkih so požgali šolstvo. Predno in kapiteljsko pristavo na Marfu. Zaradi takratnih francoskih posestovnih rešenj je bila precej prizadeta novomeška gimnazija, zaradi cerkvenih pa 1810. odpravili kolegialni kapitelj.

Gimnazija v splošnem
Gimnazija je bila leta 1870 preoblikovana in vpliv doberšilji frančiškanskih profesorjev je bil izrazit. Kot ugotavlja Granda, je gimnazija kot ustanova ohranila ugled. Njeni dijaki so bili med najbolj dejavnimi v nacionalnem in političnem preporodu.

prvotnega samostana in cerkve sv. Lenarta. Potem so objekta doživljali, opremili z umezliko dromčens in za to obdobje sprejemljivi umetninami. Samostanska cerkev je pogorela do tal 1664.

Najstarejša knjižnica v Novem mestu
Nadamo smo obiskali novomeško frančiškansko samostansko knjižnico. Je najstarejša tukajšnja tovrstna kulturno-posebna ustanova. Posebnost je tudi predstavitelj knjižnice in zgodovine tega območja. Pre-

Pater Felicijan, knjižničar frančiškanskega samostana v Novem mestu, predstavi prvenec pokala oblikovalcem miniaturni svetbenih patra Cipriana Napasta iz okoli leta 1450-60. Njegova velikost je 8 x 5,5 centimetra.

Stane Granda dokazuje, kje so pojele nastajanje map in nudi na jugu in severu.

V gimnaziji so poučevali frančiškani do leta 1870, ko je postala gimnazija državna. Novo potovanje je dobila leta 1912. 1929, pa je bila ustanovljena muzejna šola.

V Novem mestu so mislili tudi na revije in omenjate. Listne priročniki, da so imeli zanje mestni lptal že 1420. Frančiškani so na kraju stare kapitelje sv. Lenarta postavili novo cerkev. Posvečena je bila 1478. Sklepnike na stoliščih knjižne rebrastega oboka so izdelali mojstri kamnoseške delavnice iz Kamnika. Frančiškanski cerkev so v drugi polovici 19. stoletja obnovili. Zidatje negotilno pročelje je bilo pozidano leta 1866, nov veliki oltar je bil narejen 1865. Nadomestil je baročnega iz leta 1710. V samostanu hranijo poleg redkih knjig tudi bogato zbirko slik. Ena izmed tukajšnjih knjižnih posebnosti je miniaturni enilivni patra Cipriana Napasta iz okoli 1450. do 1460. Njegova velikost je 8 x 5,5 centimetra.

Na samostanskem hodniku so miniaturni vstrelki naproti Vilijemu Villanderu iz okoli 1547. Lenkoviča iz okoli 1569. in Jerija Siegenhorda iz okoli leta 1574.

V letih 1797, 1805 in 1809 so ta kraj posejli Francozi. Zaradi takratnih visokih vseh stavov se je jeseni 1809 zgodil veliki kmetijski upor. Francozi so ga krivno začeli; številne kmetje, ki so jih zadržali v mestu,

Novomeški frančiškani so bili tudi lekarnarji, saj so posredovali mešanice z zdravili. Leta 1570 je Peter Klaus ustanovil medicinsko lekarno in kmetu se ji je pridružil le ena. Posredna stanba je bila zgrajena za bolnika s kulturni bolnišnici. Imenovali so jo kotna lptal. Tovrstne bolnišnice so bile v tistih časih pogoste na tem območju. Razvijale so se iz Vipave krajine.

Z ustanovitvijo moške javne bolnišnice usmiljenih bratov leta 1894 in Družbe naše bolnišnice 1908, je začelo potovati Novo mesto zdravstveno mrežo Dolenjske. Mesto je leta 1903 dobilo tudi vodo.

V srednjem veku so plemiške rodbine in cerkvene ustanove pri prodajni poti jugu Evrope in utrjili svoj položaj ter gospodarski težnji na osvobodnih ozemljih začeli ustanavljati tržnice in mestna naselja.

Postalo so upravnica in vojska središča njihove posesti. V Novem mestu so si utrjili prostor tudi Habsburžani. Razno dokaj varnega kraja je omogočila naravna lega. Mesto se je razvilo na strmo goro, čem se sklonem potoku na obilju reke Krke in poteka pa je varovalo tudi dobro utrjeno mestno obzidje.

O razviti frančiškanov v Novem mestu prita letnica, ki je najdemo nad vhodnimi samostanskimi vrati. Bili so postrežni, iznajdljivi, a skromni. Tako rekoč tri tisoč so agorili potovanje

poznala trije knjižni, a sta dokaj doživljala uporabljalaj germansko izposojenjo bukva. Bukvar so rekoč reki knjižničarju in bukvarja je bilo ime za knjiženo, bukvarica je bila

Rekonstrukcija s kupa okrašenimi knjižnicami in številne druge knjige so velikega formata in težke, dokaj skromne.

pristo in neizpolno nam jo je pritižal samostanski knjižničar pater Felicijan.

Skoz priposel o knjigah arznani pater obiskovalce z zgodovino, knjižico, znanostjo tukajšnjega urediča Dolenjske, nekdanje Kranjske, Evrope. V nepo obdobju in vstreljeni knjižnici obudi tudi znanje o knjigi nasploh.

Pogosto se ustavimo že pri vsakdanji, od kod ime knjige. Številni knjižni menijo, da imajo izvir najverjetneje iz knjižnice beneških k'atoli, kar pomeni knjižni zviki. Ta izvir naj bi prišel tudi v slovenske jezike. Protestantka prica Jurj Dalmatin in Sebastian Knež sta

vstavljali doživljali in tukajše zapiski vinogradov v feudalizmu. Za knjižice so rekoč izdelovali trda, debele platnice. Njihovo jedro je bil vstrelji bukov les, obložen z usnjem. Od tod naj bi bila tudi ena od naših pomembnejših trdnih zakonodaj.

Pater Felicijan je žvi lekcion. Obraz mu prelina zakonodaj, ko opazi, da ima pred seboj radovedne poslušalce. Rad ponovi, da je bilo njegovim predhodnikom, frančiškanskim bratom, skupno izobraževanje mladih novomeških gimnazijev. Ustanoviteljica gimnazije je bila izjemno prosvetljena cesarica Marija Terezija. O letnici nastanka te šole prica krono-

gram nad vhodom v nekdanjo gimnazijsko stavbo, ki stoji poleg cerkve sv. Lenarta. Danes si novodobni Novomeščani vsaj pri delu pridajevajo različni vedenje o bogatem kulturnem izročilu mesta. Oblikovali so projekt Novomeški utvarjelci - zgodovina za prihodnost. Gre za zamisel družbe Novo mesto. Zanimiva in priročno oblikovana je njihova knjižna predstavitelj dolenjske metropole.

Prebivalci menijo, da njihovo mesto mora imeti svoj zgodovinski spomenik, ki napelje ulice in zidove z zgodbinami in s tokom življenja, kar mu daje gonilnost in identiteto.

Štefan Oster.

Knjižnica je sodobno obnovljena in poleg knjig hrani tudi slike, kipe in druge dragocennosti nekdanjih dni.

Franciskani v Sv. Trojici v Slovenskih goricah, ki sta bila izgubljena. Z leve (prvi) Herbert Langenholz in Ladislav Pintar (tretji).

Med izgnanimi slovenskimi duhovniki med 2. svetovno vojno so bili tudi frančiškani. Nemci so prve izgnali 18. aprila 1941 iz samostana Brežice, ki je tudi sicer utrpel veliko škodo.

Naj ob tej priložnosti spomimo na to, da je Hitler v knjigi Mein Kampf zapisal, da bi bil spopad s Katoliško cerkvijo v Nemčiji katastrofa, zlasti pa se je pridušal, da to doma poplavlja izborni krščanstvo. Od nemške svedske katoliške stranke je zahteval, da se neha ukvarjati s politiko, s čemer se je tedaj papež Pij XII. strinjal tako, da je soglasal z njeno odpravo. Hitler si je postavljal strni prsto pet pri uspešni odnosi s Katoliško cerkvijo v Nemčiji, tudi s sklenitvijo konkordate med Nemčijo in Vatikanom, ki je začel veljati 10. septembra 1933.

Izgon večine duhovnikov
Zgodovinar dr. Tone Ferenc je zapisal, da je bilo po izgonu večine slovenskih katoliških

duhovnikov, naj se pripravijo za pot. Gardijan je dal vsakemu pastir in bratu nekaj drobtin, vsak si je zase pripravljal majhno priložnost, nato je vsa samostanska družina čakala do večera. Pozno v noč so pridnili nemški vojniki, jih med vpisjem in iskanjem nabitili na tovorni avtomobil in krenili proti hrvaški meji.

so morali petri zapustiti Brežice po skoraj 300 letih bivanja v tem kraju. Medvojni nemški politični komisar Svoboda je dal 22. aprila 1941 iz samostana v Nazarjah izseliti vso družino, razen enega invalidnega brata Ivana. Ljudi so najprej odpeljali v Celje, nato v Ravensburg in končno na Hvalško. Župnik Tušek se je zaradi bolezni vrnil v Nazarje, tam pa so ga 2. septembra 1942 aretirali prišli v Celje, nato v Maribor in zatem na grad Roč. Pozneje se je vrnil v Nazarje, tam so ga januarja 1943 aretirali in tretjič odpeljali v Dachau, kjer je umrl maja istega leta.

Po njihovem odhodu so naš brezjanski škofa prejel nadzor Nemci, ki so za upravnika samostana in cerkve postavili Jozefata. Niso pa dovolili, da bi domači duhovniki v cerkvi opravljali bogoslužje. Jozefat je bil upravnik samo eno leto. Medtem je vojska odnesla iz samostana klet ter odnesla tudi nekaj dragocenih predmetov in drugih predmetov. Leta 1942 sta se tja naselili nemška vojska in policija. V tem letu so poskople prodali neki nemški družbi, ki naj bi v njem naredila električno za postojanje reževe. Nemec We-

dovana, razstih je bilo le nekaj dni zaradi bombardiranja. Samostan pa je bil ob prevzemu v zelo slabem stanju. Notranjost je bila razdejana: tla v sobah so bila razkopana, iz sob je izginila oprema, postelje so bile brez posteljnine, stekla rja oknih razbita, odnesli so celo kije in okna in vrata. Dolgo je trajalo, da so ga vsaj za silo obnovili, da je bil primeren za bivanje.

Samostan zasedli Nemci

Ob prihodu Nemcev v Sv. Trojico v Slovenskih goricah se je v samostan najprej vselil štado bavarskega polka. Franciskani so se zaradi skrbi za prihodnost redno dobivali na skupnem kosilu in večerji. Niso pričakovali nič dobrega. Po odhodu nemške vojske so izvalno nastopili nemški policisti in orožniki, predvsem pa gestapo. Rezultat nemškega vdora se je pokazal 29. aprila 1941, ko so sovražni slovenski zahtevali prve ljube. P. Ladislava, gardijana Vlasta in škofa, nato so ostan-

že v soboto je bila cerkev natito polna. Romarji so ostali poročni v cerkvi in misli. Duhovnik ostanke vikar je bil v spovednici. Opočno je ljudstvo naenkrat začelo razvijati slovensko prepovedi. Vikar je so obile solze sreb. Pa je kmalu potikal cerkvenik in mu povedal, da mora v zakristijo, kjer ga čaka politični vođa. Ta je vikarja nadel in zahteval, da takoj odredi ljudem, da neha slovensko peti. Vikar ga je zavril, češ da ni on naročil slovenskega petja in ga ne more prepovedati, naj gre on v cerkev in sam stisla narod. Tega sveda ni storil, ampak je odšel. Od tiste ure dalje so v trojki cerkvi do konca vojne spet slovensko peti in moliti. Po končanji vojni maja 1945 so se frančiškani vrnili v Sveto Trojico. Znašli so se v povsem obnovljenem samostanu, kajli Nemci so vse stvari opremo zamenjali z novo, obnovili so tudi kuhinjo. Ker pa so odpeljali zvonove, ni bilo več veličastnega harmoničnega življenja.

Franciskani v mariborskem zbirnem taborišču leta 1941

Arto se je ustavi v vasi Brežica, okrog polnoči so prišli v Samostan. Po štirih letih vojne so se vrnili v Brežice, vendar se niso imeli kje nastaniti. V letih 1941/42 je okupator nametil porušiti frančiškansko cerkev v Brežicah. Iz nje je odstranil tudi vseh pet otčev in svetle posode, polgal je restavracijsko opremo, predmetje iz zakristije pa je odpeljal v Avstrijo. Refili so samo nekaj olinih slik, mašnih oblačil, razbite ogledale in dve zvonovi. Iz je odhujala župna cerkev v Brežicah. Škoda je posredna količina v Brežicah 25. marca 1945 ocenila na 5.003.000 dinarjev.

Izgnili knjige in rokopise
Enorazdopni samostan v Brežicah je bil izgnan po potresu leta 1917. Ko pa so Nemci izselili patre in brate, so tja preselili nemško gimnazijo. Standa je imela bogato knjižnico s starijnimi knjigami in dragocennimi rokopisi. Vse to je čez noč izgnali; nekaj gradiva so pozneje našli v grajskem muzeju v Mariboru.

Odnesli so tudi vso sušno in kuhinjsko opremo. Iz hiše so odpeljali kravo, prašiče in gosposkino orodje. Štiri hektarje zemljišča so Nemci prepustili Reichsgauu Steiermark. Vsa škoda je bila vredno ocenjena na 2.505.280 dinarjev. Iz posestva je razvidno, da

arja 1943 aretirali je tretjič odpeljali v Dachau, kjer je umrl maja istega leta. Po izgonu je stavbo upravljal Alfred Kupka, ki je izpel samostan in cerkev. Iz knjižnice so odpeljali tri tovarne avtomobile dragocenih znamenitih in nabornih knjig. Za njim je upravljal preostali Rudolf Hodi, ki se je polatiti le preostalih stvari in jih dal odpeljati na svoji dom v Deutschensberg. Vse dat je izročil tudi karmeljske posestvo. V samostanu se je naselila postojarka Wehrmannschaffa, s katerimi so se spopadli partizani. Gospodarsko postopje je pogorelo, zaradi miniranja sta bila porušena dva trakti. Polkovodski so se cerkvi, iz katere so Nemci leta 1943 odpeljali štiri zvonove. Povročena škoda je bila ocenjena na 4.548.042 dinarjev.

V samostanu nemška vojska

V cerkvi na Brežicah je gestapo prepovedal bogoslužje ter zaplenil tarmakirno lastnino. Izgnali so vse patre in brate razen enega. Takratni predstojnik pater Madžlen Kokot je t. Jozefatu izročil cerkev in samostan v varstvo in ohranbo. Družina se je nato odpeljala v Ljubljano, od koder so frančiškani odšli v razne samostane.

V izgnanstvu 21. julija 1941 v Slovenski Padavi

ha je prevzel upravljanje samostana in cerkvene poseti, brat Jozefat pa je smel skrbeti za cerkev.

Škofince niso ustanovili nikoli, ker nemška vojska ni hotela izprazniti samostana. Jozefatu gredo velike zasluge, da se je v glavnem ohranila knjižnica in da Nemci niso odnesli premične lastnine. Zaprte štiri mesece v letu 1945 so brezjanski samostan zasedli domobranci in ne pozneje umaknili partizanski vojski. Zadržali so ga zasedli partizani iz Hercegovine. Jozefata so došli Primorski brigadi, v kateri je padel. Junija 1945 so se začeli vračati patre in brate. Partizani so samostan prodali t. Donatu Jugu. Ki se je vrnil med prvimi. Prevzel je tudi romarjsko cerkev, ki ni bila postoj-

Nemci so skrajno samostanske celice preuredili v spalnice gojenj kmetijske poklone šole. Nekaj prostorov so namenili za otroški vrt in stanovanjske učilnice. Tam sta se nastanila tudi Otdgruppenführer in nemški duhovnik, ki je imel na razpolago samo eno sobo. Nemci so v celoti izpraznili klet. Cesar niso popili, so odpeljali. Največjo škodo pa je okupator naredil v cerkvi, iz katere je odpeljal pet bronastih zvonov.

V letih 1942–1945 je v Trojici, kot pila v Trojici kroniki, služboval evropski duhovnik Franc Nemhofer, ki je lepo skrbel za življenje in se celo trudil učiti ljudi slovenskega jezika. Slavko Stefanec je iz časopisa katoliške mladine Stajenske povzel tudi to: »Najlepši spomin je imel Nemhofer na kvaterno jeseni 1944.

Trevisu in Padavi

Med intenzivnimi frančiškani so bili štirje tudi v zbirnem taborišču Dachau. Tja so 18. januarja 1943 odpeljali gvardijana in župnika v Nazarjah p. Kenedija Tufka. 14. maja 1943 je tam umrl. Kaplana v župniji v Cirila in Metoda v Ljubljani p. Klevdija Okarna je gestapo aretirali v začetku decembra 1944 in ga 5. marca 1945 odpeljal v Dachau. Po osvoboditvi se je vrnil v domovino, kjer je bil dva meseca v preiskovalnem zaprtju.

V omenjenem taborišču je bil intenziviran tudi p. Beno Karbič, ki je deloval v župniji Matijevega oznanjenja v Ljubljani. Tudi on je po vojni odšel v Ameriko.

Kaplan v isti župniji, p. Engelhard Stucin, je bil aretiran 7. decembra 1944, v Dachau pa ga je gestapo odpeljal 5. marca 1945 z zadnjim transportom. Po osvoboditvi se je vrnil v domovino, kjer je bil dva meseca v preiskovalnem zaprtju. V italijanskem taborišču Monigo v Trevisu in Padovo je ljubljanski škof Režman poslal p. Engelharda Stucina in p. Fortunata Zornana. Škof je prvemu pred odhodom izročil list in mu naročil, kot pila v poročilu frančiškanskega provinciala, naj pomaga vsem, rdečim in belim intenzivirancem. Stucin je bil v taborišču dvakrat na teden po en dan, od 5. novembra do 3. decembra 1942 in od 23. decembra 1942 do 19. januarja 1943. Podobno je deloval Zorman v Padovi. Intenziviranci sta prinesla tolikšno in duhovno pomoč, s sedaj sta prinesla tudi veliko poklone, ki so jih domači poljudi svojim cerkvi. Iz zadnjih sta skrivaj prinesla prva spomnila intenzivirancev za njihove domače. Tone Stefanec

12. Blagoslov motoristov

»O, MARIJA PRI NOVI ŠTIFTI, JAZ SE TEBI PRIPOROČIM«

Društvo MzM (motoristi za motoriste) je bilo že peto leto zapored organizator zborna oz. blagoslova motoristov pri Novi Štifti. Društvo, ki ima pristaše po celotni Sloveniji, ima posebno humanitarno noto. Njegov namen je zbiranje sredstev za ponesrečene motoriste, reintegracija invalidov in pa preventivna dejavnost. Tako se tudi društvo razlikuje od klasičnih motoklubov. Letošnje srečanje je bilo le del tega programa. Sredi maja so organizirali dan varne vožnje po Izoli, konec junija pa organizirajo izlet po avstrijski Koroški. Organizatorji, na čelu s predsednikom društva MzM Pavlom Hočevarjem, so bili pozitivno presenečeni nad odzivom udeležencev, ki je bil rekorden. Srečanja se je 27. aprila udeležilo okrog 4000 ljudi, kar je tudi rekordno število v teh dvanajstih letih. Jeklenih konjičkov pa je bilo letos okrog 2500. Obe številki bi bili zagotovo še večji, če ne bi bil istega dne tudi 6. Slovenski dan na Grobniku (Hrvaška). Je pa zato pri Novi Štifi padel še en zelo lep rekord. Nabirka

sredstev za humanitarni namen je bila zelo velika. Tako imajo pri MzM čistih prihodek, ki ga je prineslo to srečanje in blagoslov, okrog 7600 EUR.

Prava ikona društva ter tudi Nove Štife pa je nepogrešljivi Niko Žvokelj. Tudi sam strasten motorist ter soustanovitelj društva MzM, je leta 2005 sprožil pobudo, da bi motoristi in donatorji ob blagoslovu prostovoljno zbirali

VSEH 2.500 JEKLENIH KONJIČKOV JE BILO SILA OGLEDOVANIH

denar za umrle prijatelje oz. člane njihovih družin. Sedaj že bivši predsednik društva je tudi letos opravil blagoslov.

Ob blagoslovu pa je imel bivši predsednik MzMa tudi prav posebnega pomočnika – najstarejšega udeleženca srečanja – Andreja Hrena iz Ribnice, ki je prebral kratek odlomek iz Svetega pisma. Ob blagoslovu je p. Niko nagovoril vse motoriste, tako verne kot tudi neverujoče. Dotaknil se je perečih družbenih problemov in navdahnil obiskovalce s pozitivno miselnostjo. Temu pa je svoje dodala tudi pesem (himna), »O, Marija pri Novi Štifi, jaz se tebi priporočim«. Pesem, ki na Brinovem griču še posebej lepo zveni, p. Niko z motoristi prepeva ob vsakem blagoslovu, tako da jo večina motoristov že dodobra pozna.

Lepo vreme je k romarski cerkvi iz 17. stoletja privabilo vse generacije motoristov. Tako je bila najmlajša »motoristka« stara 3, najstarejši motorist pa 80 let. Podobno je bilo tudi z motorji. Nekateri so bili že pravi »oldtimerji«, katere je že obiskal abraham, drugi pa so komaj dobro prišli iz delavnic. Po blagoslovu je sledilo družabno srečanje z ansamblom Roka Žlindre. Bilo je veliko glasbe, smeha, obujanja spominov, kakor se tudi spodobijo za takšno srečanje, sklepanje novih prijateljstev in kovanja načrtov za prihodnost.

Pomembno je poudariti dejstvo, da je prav Nova Štifa zaozračila ledino pri tovrstnih blagoslovih motoristov. Danes je teh blagoslovov ogromno po celi Sloveniji. Vendar pa motoristi vedo, da je prav Nova Štifa prva pričela s tradicijo blagoslovov in se zato tudi vsako leto vračajo po nov blagoslov k Marjini baročni cerkvi v osrčju Ribniške doline.

Kako pomembna ter pametna je humanitarnost med motoristi pa je žal pokazala tudi črna kronika istega dne. Tistega dne sta se namreč smrtno ponesrečila dva slovenska motorista. Tako, da bo pomoč društva MzM svojcem preminulih še kako prišla prav.

Tekst in foto KRISTJAN KOZINA

Rešeto 28. 5. 2010

Edini izvod Bochove zeliščarke

DELO
15. 7. 2010

Drevi bodo v razstavnici dvorani Nuka odpri razstavo *Flores in colores* – barviti dokumenti kulturne dediščine 16. stoletja. Na njej je na ogled okrog trideset originalnih knjig iz bogate knjižnice frančiškanskega samostana v Novem mestu, med katerimi je treba na prvo mesto postaviti za to priložnost restaurirano knjigo Hieronymusa Bocka *Kreutterbuch*, farmakopejo z ročno poslikanimi lesoreznimi ilustracijami, ki je datirana z letnicama 1556–1572 in je edini znani izvod tega dela v Sloveniji.

Knjižnica frančiškanskega samostana v Novem mestu spada med ustanove, ki se lahko pohvalijo z najbogatejšim knjižnim fondom v Sloveniji. Vzrok za to so tudi zgodovinske okoliščine, saj so frančiškani, s tem pa tudi knjižnica, delovali neprekinjeno od zadnjega oktobra leta 1469, ko so čez Karlovec in Metliko pribežali iz Bosne, leta 1472 pa je že bil pozidan samostan. Večina knjig je iz 16. stoletja, nekaj pa so jih frančiškani prinesli s seboj, tako da v knjižnici hranijo tudi okrog štirideset inkunabul in leta 1418 na pergamentu dokončani rokopis Gradual oz. knjigo koralnega petja za mašo. Več o knjižnici frančiškanskega samostana v Novem mestu je mogoče prebrati v znanstveni monografiji *Flores in colores*, ki jo podpisujejo avtorica razstave Ines Jerele, p. Feli-

cian Pevec in Jedert Vodopivec, izšla pa je pri založbi Brat Frančišek.

Osrednja razstavljena dragocenost je tako Bochova zeliščarka *Kreutterbuch*, ki so jo s finančno pomočjo Krke restaurirali v Centru za konserviranje in restavriranje Arhiva

Republike Slovenije, kamor so jo prinesli marca 2007. Projekt je vodila Jedert Vodopivec, ki pravi, da »konservirati-restavrirati pomeni ohranjati objekt v njegovi originalnosti ter zaustaviti njegove poškodbe oz. propadanje z najmanj posegi vanj. To je enovit postopek, ki ne prestopa meje najmanj škodljivega poseganja v originalno strukturo objekta in ki nikdar ne posega brez predhodnega razmisleka, analize in utemeljitve nameravanih sprememb.« Nekaj naravoslovnih preiskav so opravili v Arhivu RS, glavino pa na Inštitutu za celulozo in papir v Ljubljani. Konserviranje in restavriranje celotnega knjižnega bloka je opravila Stanka Grikman, konserviranje in restavriranje veza je delo Blanke Avguštin Florjanovič, poseg pa je fotografsko dokumentirala Lucija Planinc. Vsebinsko ohranjenega knjižnega bloka iz novomeškega frančiškanskega samostana in manjkajočih delov bo v celoti dostopna v digitalni obliki v arhivu Krke, original pa v novomeškem frančiškanskem samostanu.

MILAN VOGEL

RESTAVRIRANA FARMAKOPEJA Z ROČNO POSLIKANIMI LESOREZNIMI ILUSTRACIJAMI HIERONYMUSA BOCKA

Delo 15. 7. 2010

FRANČIŠKANSKI SAMOSTAN NAZARJE

Fotografska razstava ob osemstoletnici frančiškanov

Fotograf Karel Drago Vulca je ob lanskem okroglem jubileju frančiškanov fotografiral večino sedanjih frančiškanov in o njih pripravil razstavo. Slednja potuje od samostana do samostana, ob nazorskem občinskem prazniku se je ustavila tudi v njihovem.

Avtor fotografij je s frančiškani povezan na zelo oseben način. Z njimi je namreč preživel svojo mladost, kasneje pa se posvetil pedagoškemu delu in fotografiji. Ob priložnosti otvoritve je dejal, da so frančiškani njegova družina, ki ga vedno pričakuje z odprtimi vrati.

Ob lanskem jubileju osemstote obletnice vodila in frančiškanov se je s provincialom dogovoril, da fotografira vse sedanje brate širom po samostanih. Vseh sicer ni mogel, večina pa se je odzvala njegovi želji. Tako je nastala pregledna razstava fotografij, na katerih so frančiškani prikazani ob svojih značilnih opravilih. Iz fotografij veje spoštljivost do portretirancev in vzajemno spoštovanje.

Fotografa je na otvoritvi razstave 12. septembra predstavil gvardijan nazorskega samostana Damijan Vračko. Spregovoril je o bratškem odnosu, ki vlada med frančiškani in avtorjem, o njegovem delu in razstavi, ki se je tokrat »ustavila« v atriju samostana. Postavitvev fotografij je opisal avtor sam, s čustveno noto

pa govoril o osebah, ki so na fotografijah.

Poleg razstave je ob tej priložnosti Karel Drago Vulca izdal tudi knjigo s fotografijami frančiškanov. Ob vsaki so z njihovim rokopisom zapisane misli, ki jih zaznamujejo in bodo ostale v trajnem zapisu knjige tudi kasnejšim rodovom. Izvod je ob

tej priložnosti prejel tudi nazorski župan Ivan Purnat, ki je razstavo otvoril. Otvoritev razstave, ki bo na ogled še dober mesec dni, so s petjem popestrile pevke skupine Nazaret, ki jih vodi Tadeja Cigale.

Benjamin Kanjir

Fotograf Karel Drago Vulca je seveda tudi ob otvoritvi njegove razstave fotografiral dogajanje in navzoče frančiškane (foto: Benjamin Kanjir).

Savinjske novice, 24. 9. 2010

Naslovnik province

Elektronski naslovi skupnosti

■ **BREZJE**
Brezje 72
4243 BREZJE
tel.: (04) 537 07 00
fax: (04) 537 07 20
brezje@ofm.si
Za pos. brate:
07 - Rafael; 18 - Silvin;
04 - Polikarp; 06 - Štefan;
03 - Leopold; 02 - Bogdan;
11 - Herman; 05 - Bonaventura
01 - Peter; 09 - Miroslav;
08 - Leon

■ **KAMNIK**
Franciški trg 2
1241 KAMNIK
tel.: (01) 831 80 30
fax: (01) 831 80 50
kamnik@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
3 - Boris; 5 - Peter
6 - Pashal; 7 - Ernest;
- Franci

■ **KOPER**
Destradijev trg 10a
6000 KOPER
tel.: (0590) 73 470
fax: (0590) 73 475
koper@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Lucij; 2 - Evgen

■ **LJUBLJANA-CENTER**
Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 242 93 00
fax: (01) 242 93 13
lj.center@ofm.si

■ **PROVINCIALAT**
tel.: (01) 242 93 10
fax: (01) 242 93 11

■ **LJUBLJANA-BEŽIGRAD**
Küzmičeva 6
1000 LJUBLJANA
tel.: (0590) 717 **
lj.bezigrad@ofm.si
Za pos. brate namesto **: 20 - Gregor; 21 - Regalat;
22 - Viktor; 25 - Jernej;

■ **LJUBLJANA-ŠIŠKA**
Černetova 20
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 583 72 70
fax: (01) 583 72 99
lj.siska@ofm.si
Za pos. brate namesto 70:
77 - Janez; 80 - Mari;
82 - Marjan; 83 - Andrej

■ **LJUBLJANA - VIČ in Komisariat za Sv. deželo**
Tržaška 85
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 244 42 52
fax: (01) 244 42 53
lj.vic@ofm.si
Za pos. brate namesto 52:
56 - Anton; 57 - Hironim;
58 - Tomaž; 59 - Marjan;
61 - Tadej; 62 - Andraž;
50 - Komisariat;

■ **SESTRE KLARISE**
Andreja Bitenca 138
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 518 25 00

■ **MARIBOR**
Vita Kraigherja 2
2000 MARIBOR
tel.: (02) 228 51 10
fax: (02) 228 51 12
maribor@ofm.si
Za pos. brate namesto 10:
13 - ; 14 - Bogoljub;
16 - Lavrencij; 15 - Tomaž P.
19 - Jože;

■ **MOŠNJE**
Mošnje 8
4240 RADOVLJICA
tel. in fax: (04) 533 88 78

■ **NAZARJE**
Samostanska pot 50
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 19 93 in
583 13 98
fax: (03) 583 17 53
nazarje@ofm.si

■ **SESTRE KLARISE**
Samostanska pot 51
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 13 91

■ **NOVA GORICA**
Škrabčeva 1, p.p. 303
5001 NOVA GORICA
tel.: (05) 330 77 50
fax: (05) 330 77 51
info@samostan-kostanjevica.si
Za pos. brate namesto 0:
2 - Krizostom; 3 - David;
4 - Andrej; 5 - Miran;
6 - Lojze; 7 - Bruno

■ **NOVA ŠTIFTA**
Nova Štifa 3
1317 SODRAŽICA
tel.: (01) 836 99 43
fax: (01) 836 99 44
nova.stifta@ofm.si

■ **NOVO MESTO**
Franciški trg 1
8000 NOVO MESTO
tel.: (07) 338 14 70
fax: (07) 338 14 79
novo.mesto@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Tadej; 2 - Felicijan;
3 - Marko; 4 - Simon Peter
7 - Tilen

■ **STRUNJAN**
Strunjan 141
6323 STRUNJAN
tel.: (05) 678 20 05
fax: (05) 678 01 48
strunjan@ofm.si

■ **PROVINCIALNA HIŠA**
Strunjan 134
tel. govorilnica:
(05) 678 21 21

■ **SVETA GORA**
Sveta Gora 2
5250 SOLKAN
tel.: (05) 330 40 20
fax: (05) 330 40 38
sv.gora@ofm.si
Za pos. brate namesto 20:
22 - Bernard; 25 - Hadrijan;
32 - Pavel; 33 - Vili; 30 - Miha

■ **SVETA TROJICA**
Meznaričeva 8
2235 SV. TROJICA v
Sl. gor.
tel. in fax: (02) 720 55 56
sv.trojica@ofm.si

Tujina

AVSTRALIJA

■ **ADELAIDE - WEST HINDMARSH**
Holy Family Slovenian Mission
51 Young Avenue
AU - WEST HINDMARSH SA 5007
tel.: 00 61 8 8121 3869

■ **MELBOURNE - KEW SS. Cyril and Methodius' Slovenian Mission**
19 A'Beckett Street,
PO BOX 197
AU - KEW VIC 3101
tel.: 00 61 3 9853 7787
fax: 00 61 3 9853 6176
mobitel:
0061 412 555 840

SYDNEY - MERRYLANDS St. Raphael's Slovenian Mission

313 Merrylands Road,
PO BOX 280
AU - MERRYLANDS NSW 2160
tel.: 00 61 2 9637 7147 in
9682 5478
fax: 00 61 2 9682 7692
mobitel:
00 61 409 074 760 in
419 236 783

■ **CURIA GENERALIS**
Via S. Maria
Mediatrice, 25
IT - 00165 ROMA
tel.: 0039 06 684 919
fax: 0039 06 638 02 92

■ **FRANCOSKA GVAJANA P. Hugo A. Delčnjak**
Paroisse Notre Dame
GF - 97315 SINNAMARY
Guyane Francaise

■ **Milan Kadunc**
Presbytere IRACOUBO
Le Bourg 97350 IRACOUBO
Guyane Francaise

■ **ITALIA P. Robert Bahčič**
Curia generale
dei frati minori
Via S. Maria
Mediatrice 25,
IT - 00165 Roma
tel.: 0039 06 68 49 12 09

ZDA

■ **JOHNSTOWN St. Therese's Friary**
536 Decker Avenue
US - JOHNSTOWN PA 15906
tel.: 001 (814) 539 76 33

■ **LEMONT St. Mary's Friary**
14246 Main Street, PO
Box 608
US - LEMONT IL. 60439
tel.: 001 (630) 257 24 94
(samostan)
tel. in fax:
001 (630) 257 64 32
(p. Blaž)
tel.: 001 (630) 257 51 02
(DDV)

■ **Slovensko versko središče**
tel.: 001 (630) 257 20 68
fax: 001 (630) 257 23 59

■ **NEW YORK St. Cyril's Friary**
62 St. Mark's Place
US - NEW YORK NY 10003
tel. in fax:
001 (212) 674 34 42

Provincialat: provincialni.minister@ofm.si
Definitorij: definitorij@ofm.si
Tajništvo province: tajnik@ofm.si
Prokuratura: prokuratura@ofm.si
Založba BF: zbf@ofm.si
Komisariat: komisariat@ofm.si
Generalna kurija: http://www.ofm.org
e-mail: [ime]@ofm.org
[ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr. mingen, secgen, formgen, missgen, econggen, pax, acta, ipd.)

Elektronski naslovi bratov

Ambrož Mušič - ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko - andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak - andrej.pollak@rkc.si
Andrej Turšič - tursic.andrej@gmail.com
Andrej Vovk - andrej.vovk.ofm@rkc.si
Anton Jerman - anton.jerman@email.si
Bernard Golčnik - bernard.golcnik@rkc.si
Bernard Karmanocky - bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik - bs1935@sbcglobal.net
Bogdan Knavs - bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus - bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež - boris.markez@rkc.si
Bruno Korošak - bruno.korosak@rkc.si
C. Gostečnik - christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič - cirilb@bigpond.com
Darko Žnidaršič - darko.znidarsic@rkc.si
darko@pacific.net.au

David Šrumpf - p.david@siol.net
Dragan Vampola - dragan.vampola@rkc.si
Edvard Kovač - edvard.kovac@guest.arnes.si
Evgen Ketiš - evgen.ketis@gmail.com
Filip Rupnik - filipr@volja.net
Franci Seničar - franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše - kovse.franc@siol.net
Gregor Kos - gregor.kos@rkc.si
Jan Cvetek - jan.cvetek@gmail.com
Jani Jeriček - jani.jericsek@gmail.com
Janez Papa - janez.papa@rkc.si
Janez Tretjak - tretjakj@gmail.com
Jernej Kurinčič - jernej.kurincic@rkc.si
Krizolog Cimerman - krizolog@verizon.net
Krizostom Komar - krizostom.komar@rkc.si
Leopold Grčar - leopold.grcar@rkc.si
Mari Osredkar - mari.osredkar.ofm@siol.net
Marjan Cvitak - marjan.cvitak@amis.net
Marjan Čuden - marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk - marjan.cuk@rkc.si
Matej Papež - pmatej.papez@gmail.com
Melhior Grošelj - mage.maister@gmail.com
Metod Ogorevc - metodofm@sbcglobal.net
Mihael Ambrožič - mihael.ambrozic@gmail.si
Mihael S. Vovk - mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc - milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič - miran.spelic@rkc.si
Miroslav Batarilo - pater.miroslav@gmail.com
Niko Zvokelj - niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop - pavle.jakop@siol.net
Pepi Lebreht - pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih - pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec - peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejko - rafael@libero.it
Regalat Razbočan - regalat@gmail.com
Robert Bahčič - robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc - silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec - simon.peter.berlec@rkc.si
Stane Zore - stane.zore@rkc.si
Tadej Inglič - tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec - tadej.strehovec@gmail.com
Tilen Urtelj - tilen.gregor.urtelj@rkc.si
Tomaž Grom - tomaz.grom@gmail.com
Tomaž Hočevar - tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Pinter - tomaz.pinter@rkc.si
Valerijan Jenko - valerian@pacific.net.au
Vid Lisjak - pater.vid@gmail.com
Viktor Papež - viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek - vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop - zdravko.jakop.ofm@gmail.com

Sicer pa velja za vse člane naše province, ki imajo svoj osebni e-naslov tudi načelo: ime.priimek@ofm.si

poročila:

■ slovenske frančiškanske province
svetega Križa

